

השורה

תධיס מותך הספר
"זעבדי רוד"

- תולדות "ספריית לוי יצחק" שע"י צאג' ח המרכזית -

בשםחת הנישואין של
ישראל וחנה שיחיו
ני

י"ג מנחם-אב, ה'תשע"ט
צד"ק שנה לנישואין כ"ק אדמו"ר והרבנית הצדקנית זי"ע

הארות והערות נא לשלוח לדוא"ל: seferrebdovid@gmail.com או בטלפון: 917-860-6074

פתח דבר

אנו מודים להשיית על כל הטוב אשר גמלנו ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי עצאינו, החתן התמים ישראל שי' והכלה המהוללה מרת חנה תה'.

התודה והברכה לכל קרוביו המשפחה, ידידים ומיכרים, אשר הויאלו לבוא לשם אתנו ביום שמחת לבנו, ולבך את החתן והכלה שיחיו, ואottonו כולם, בברכת מזל טוב וחימם מאושרים בשמיות וברוחניות. בשמחה ובטוב לבב הננו זהה לכבד את המשתתפים בשמחתנו – על יסוד הנהוגת כ"ק אדמור' מהוריי"צ נ"ע בחתונת כ"ק אדמור' והרבנית הצדקנית מרת חי' מושקא זי"ע – תולדות "ספריות לוי יצחק" שע"י צעירים אגודות חב"ד המרכזית, תධיס מתוך הספר "עובד דוד" – תולדות חייו ופעלותו של הרה"ח הרה"ת רב פעילים וכו' ר' דוד ראסקין ז"ל, יושב ראש צאגא"ח המרכזית לעמלה מיבבל שנה, שי"ל בקרוב בעזה". התשורה מופיעה בקשר לכ"פ מנחם-אב, יום הילולא-הסתלקות של אביו של כ"ק אדמור' זי"ע, כ"ק הרה"ג והרה"ח המקובל וכו' הרב ר' לוי יצחק שניורסאהן נ"ע זי"ע שהשנה מצינעם שביעים-וחמש שנה להסתלקותו.

הספרייה נבנתה ע"פ הוראת כ"ק אדמור' בתועדות וא"ו תשרי תשל"ג, יארצית השמיini של אמו הרבנית הצדקנית מרת חנה ע"ה ז"ל (ראה בקובטראס "התועדות" שי"ל ע"י ועד הנחות בה"ק ליה"כ ש.ז.) להקים בכל מקום ספריות תורניות ציבוריות לתועלת הקהיל הרחב. התשורה כוללת סקירה מרתקת של שיחות, הוראות ומענות ק' מכ"ק אדמור' בקשר להקמת הספרייה והפתחותה.

כל הנ"ל נערך ע"י נכד הר"ד ראסקין, DID החתן הת' חיים בן ציון שי' פירסאן. תודתנו נתונה לו על העבודה העצומה שהשקייע בה, זוכות הרבים תלוי בו. בואהו ונחזיק טוביה גם לבן-דוד הכליה, יוסף יצחק שי' ליפסקער, שעוז רבות בהכנות החומר לדפוס.

תור כדין קריית השיחות, ההוראות ומענות הק' מכ"ק אדמור' המופיעים בתධיס זה, יכול הקורא להתרשם עד כמה hei' כ"ק אדמור' מעורב בכל פרט ופרט וכיatz הקדיש מזמננו היקר על מנת לתת הנחיות והוראות על כל צעד וشغل וכו', וכך שימושה בספרייה כדוגמה לספריות רבות בכל קצוי תבל מאז הקמתה ועד היום הזה.

האל הטוב הוא יברך יברך אתכם ואתנו בתוקן כל אחינו בני ישראל בברכות מלאיפות מנפש ועד בשור, ועד לברכה העיקרית, שנזכה לנכח משמחה זו לשמחה העיקרית, "שמחה עולם על ראמם", בקיים הייעוד "מהרה ישמע עברי יהודה ובחוצות ירושלים, קול ששון וקול שמחה, קול חתן וקול כליה" – בಗאולה האמיתית והשלימה ע"י מישיח צדקו, תיכף ומידי ממש.

**בכבוד ובברכה,
משפחות ניו ומאנגעל**

ר' ג' מנחם-אב, ה'תשע"ט
ברוקלין, ניו יורק

תולדות
"ספריית לוי יצחק"
שע"י צאגו"ח המרכזית

קנית בניין ה'פארבאנד'

כל היוצא ממרכז חב"ד-ליובאומיטש העולמי, 777 איסטערן פארקווי, ומהלך במעלה שדרת קינגסטון, הרחוב המרכזי של שכונת קראון-היטס, נתקל מיד במבנה לא שגרתי, שתי הקומות העליונות שלו אינן מסגירות את המתרחש בקומת המרתף. אם ישאל את אחד מוותיקי קראון-היטס מה מאלנס הבניין זהה, בוודאי ישמע את התשובה: אה, אתה כנראה מתכוון ל'פארבאנד'. זהו הבניין שבקומתו العليا יש אולם גדול שלאורך שעשרות שנים התקיימו בו הרבה כינוסים, אירועים, טקסים ומפגשים, וגם עדות שונות.

בקומת 'בייסמנט' שלו שכונת 'ספריית לוי יצחק' המפוארת, ולצדיה שורה של חדרים המאלנסים את משרד צא"ח.

מהו ה'פארבאנד', איך הגיע לידי צא"ח ומה הקשר של 'ספריית לוי יצחק' לכל העניין?

בניין ה'פארבאנד' – 305 קינגסטון אוו. – חשוון תשל"ז. JEM/The Living Archive #143237

את התשובה לשאלות הללו תקבלו בשורות הבאות. נפתח בסיפורו של הרב יהודה לייב שי' ('לייבל') אלבסקי, ביום שליח הרבי לקליבלנד, אוהיו, שבשנים תשכ"ב-תשכ"ב היה אחת הדמויות המרכזיות במשרדי צא"ח בניו-יורק:

'בשלחי שנות ה'כ"פ'ים מצבה של שכונת קראון-היטס היה ירוד. הרבה גוים كانوا בתים בשכונה, ויהודים רבים החלו לנוטש את קראון-היטס. בסביבות שנת תשכ"ז הפנה הרבי שאלת להנהלת צא"ח (התוכן): האם לצאג'ח יש עניין יותר חשוב לעשות מאשר להטעסק למען ביסוס השכונה?'

'בשנות ה'כ"פ'ים הראשונות צא"ח היה שוכר מדי פעם את הקומה العليا של בניין ה'פארבאנד' (שם שכונעתה 'כולל האברכים') עבור תוכניות ה'פגישות' שסידרנו לסטודנטים. אחד המרצחים אז היה פרופ' וועלול גryn ע"ה, שכבר התקrab אז לחב"ד וביקר פעמים רבות בביתו. באחת השיחות שהיו לנו, הוא סיפר לי שאביו הוא ידי טוב של מנכ"ל הארגון האמריקאי 'יידישע פארבאנד' שהבנייה שירק לו.

ה'יידישע פאראבאנד' היה ארגון יהודי לא-דתי וחבריו נקראו 'יידישיסטים' ('ה'יידישיסטען' – 'ה'יידישיסטיים') היו יהודים לא דתיתים שהקפידו לדבר ביהדות. רבים מהם היגרו מאירופה לארצות הברית עוד לפני המלחמה והקימו באראן' בקבוצות של חברים שנקרו 'יידישע פאראבאנד'. כתט ספר לי פרופ' גריין ששמע לאחרונה מאביו כי מנכ"ל ה'פאראבאנד' סיפר לו שהבנייה של סניף ה'פאראבאנד' בקראוון-היטס עמד להימכר לגויים, מאחר שרוב ה'יידישיסטים' שגורו כאן בעבר, עזבו את הארץ.

[בקשר זה מספר בנו של ר' מענדל שם-טוב, הרב יוסף יצחק שם-טוב, שליח הרבי בטוסון, אריזונה]:

"אבי ע"ה היה רגיל לעומת הרבה קשור עם הרב חדוקוב באופן קבוע, אם בשיחות טלפון או בביקורים במסדרו. פעם הורה לו הרב חדוקוב לגשת להנהלת ה'פאראבאנד' ולשאול אותו: אם תקבלו סיוע כספי מסוים, האם תסכים לו להישאר בשכונת קראוון היטס?"

אבי קיבל את הדברים בケット-על, אבל עמוק בתוך זה באמת הפריע לו: האנשים האלה הם بعد הקומוניזם ומה הטעם לבקש מהם להישאר בקראוון היטס?

למעשה, אבי ניגש אל הנהלה ושאל אותם שאלה זו. הם ענו לו שזה לא קשור לשינוי כספי אלא פשוט כבר אין להם חברים בקראוון היטס.

חלפו מספר שנים. يوم אחד ישב אבי אצל הרב חדוקוב וברגע פניו שאל אותו לפשר הפניה ההיא. ענה לו הרב חדוקוב: 'זה לא שאנו לנו תומכים בגישה שלהם, אבל ה'פאראבאנד' הוא מקום שבו יהודים מתאפסים ביחד, וכך צרכיהם לתמוך בו...']

הרב אלכסנדר נואם בועידה העולמית ה'כ"ב של צ"ה
הוה"מ סוכנות תשלא"ט

'בסניף ה'פאראבאנד' בקראוון-היטס עדים' התקיימה אז פעילות יהודית לא דתית – אך היה ברור שגם הגויים יקנו את הבניין, שמדובר ממש מול 770 – הדבר עלול לשנות לפחות כולה אופי מאד בלתי רצוי. התחלנו אףוא בפעילויות מסביבית שמטרתה רכישת ה'פאראבאנד' לטובות ענייני ליבואו-ויטש. ראשית כל, ביקשתי מפרופ' גריין שנסהה לסדר לי דרך אביו פגישה עם מנכ"ל ה'פאראבאנד', כדי לבדוק האם ואיך יוכל לרכוש את הבניין. מר גריין האב דבר עם המנכ"ל מר יענקל כצמן, והוא הסכים להיפגשatri במשרדי הנהלת ה'פאראבאנד' במנחתן.

'בפגישה עם מנכ"ל ה'פאראבאנד' הוא אמר לי שהם אמנים מתוכננים למכור את הבניין, כי המועדון שלהם כבר הפסיק להתקיים שם. שאלתי אותו מהו הסכום שהם מבקשים, והוא אמר שהם רצוי למכור את הבניין לגויים במחair של 100 אלף דולר. כתט יש גוי שמוון לשלם 97 אלף דולר, והם נמצאים בעיצומו של המואם איתו. לאחר דין ודברים אורך שניהלו מולם, תוך הבערה שאין לנו שום כוונה של השקעה בנדל"ן ותוך הסברת הטיסון לעתידה היהודית של שכונת קראוון-היטס כולה אם מבנה כה מרכזי יעבור לידי הגויים – הסכמה הנהלת ה'פאראבאנד' למכור לנו את הבניין במחair מוזל יותר. בסופו של דבר סיכמנו על מחיר ממש זול, 60 אלף דולר בלבד.'

אלא שגם סכום 'פער' זה של 60,000 דולר נחשב לסכום הוגן בימים ההם. מהיכן מושגים סכום זהה? החלטנו לבקש משכנתאות מהבנק עבור שלושת הקומות של הבניין, שככלו אולם אירועים ענק בקומה

השנייה, שורה של חנויות בקומת הראשונה וקומת בייסמנט ענקית. הבנק אישר לנו עקרונית שתி משכנתאות בסך כולל של 57 אלף דולר. את השאר, סך של שלושת אלפי דולרים בלבד, היה علينا לשלם בתור מוקדמת. 'כששמעתי זאת��פצתי משמחה', נזכר הרב אלבסקי. ר' דוד כתב על כל פרטיה הצעעה לרבי ולאחר שהרב נתן את הסכמתו וברכתו, מיד תחלנו לעבוד בזריזות על התהליך של קבלת ההלוואה מהבנק'.

לאחר שהבנק אישר את ההלוואה סיכם הרב אלבסקי עם הנהלת ה'פארבאנד' על תאריך לחתימת חוזה. ר' דוד והרב אלבסקי נסעו למשדי ה'פארבאנד' כדי לחתום על העיטה, והצטרפו אליוים העסכנים ר' מנחם מענדל שם-טוב ע"ה ויבלח"ט ר' יהודה לייב מאצקין, שלבסוף אף סייע לתשלום המוקדמת. 'נתתי לממר צמץ'ק של צא"ח בסך 3,000 דולר עבור המקדמתו', נזכר הרב אלבסקי, 'אך הוא טען שהארגון שלנו אינו מוכר לו וכי עבר לכך שהבנק יכבד את הצ'ק?...' הצעתי שאלך לבנק ואחותו מחר עם אישור זהה צ'ק טוב, אבל ר' דוד הסביר לי ששעון החול הולך ואוזל ושאנחנו מוכרכחים לחתום

על העיטה כאן ועכשו, לפניו שכצמן יתרחט ויחליט למכור לגויים את הבניין... מה עושים? פתאום ר' לייב מוצקין שיבש ידי, מתחילה להוציא שטרות של כסף מזומנים מהארנק שלו! ספרתי את השטרות עד שהגענו ל-3,000 דולר ואמרתי לו שזה מספיק. כך שלמעשה הוא שילם מכיסו הפרטיא את המקדמתו, והעסקה נסגרה במקום'.

ר' דוד והרב אלבסקי באסיפה עם פקיד בעיריית ניו יורק

'בחודשים הבאים היה צורך לכסות את הגירעון שנוצר בקופה צא"ח בגל הוצאות תשלומי המשכנתא, ולכן היינו צריכים להשכיר את חממת החנויות בקומת הקרקע של הבניין כאשר הכנסות שmag'נות מזה לקופת צא"ח מכסות חלק ניכר מהמשכנתא. כל הפעולות הללו היו בידי הנהיגתו של ר' דוד שהוא מעורב בכל פרט של התהליך'.

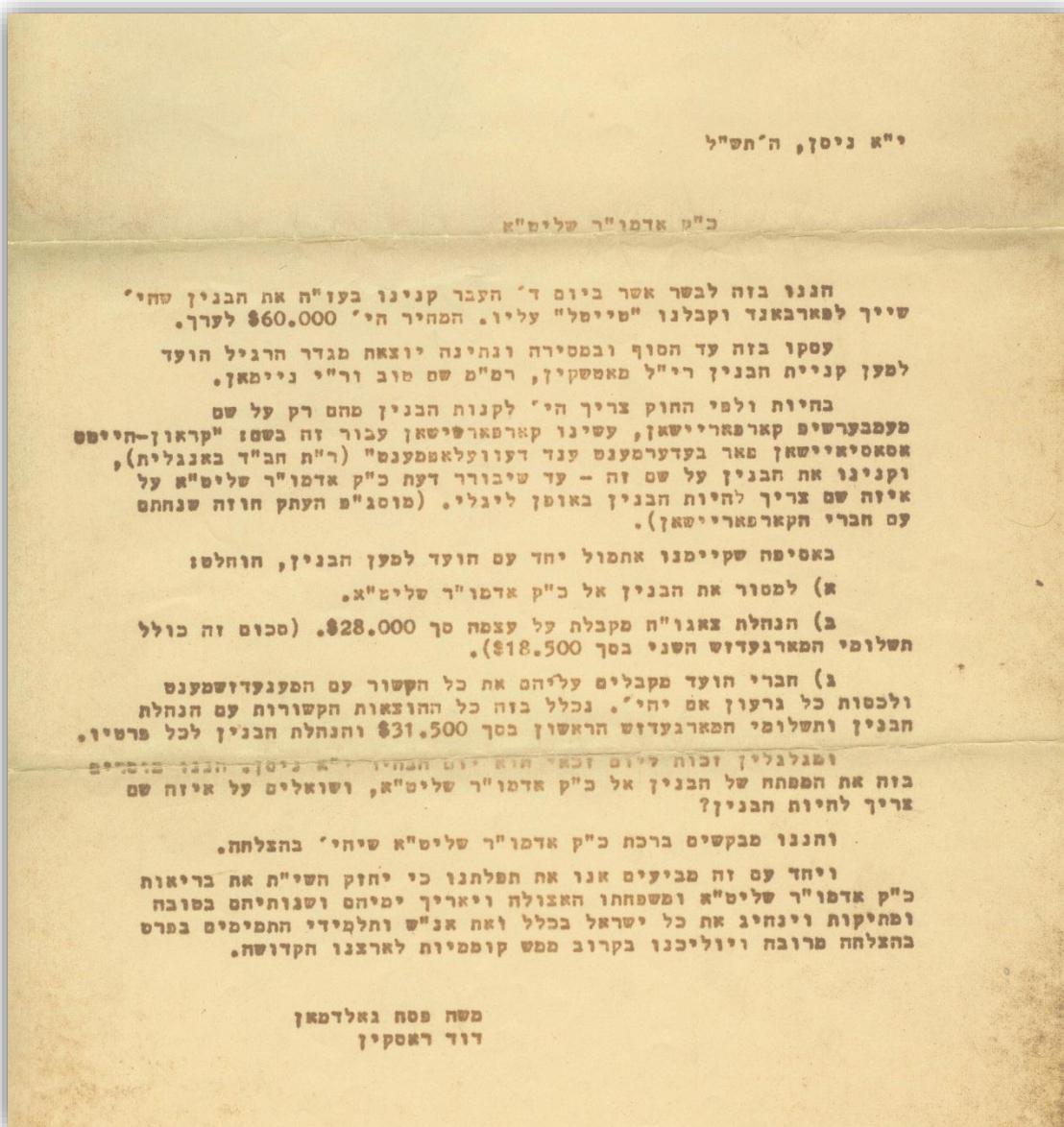
צא"ח מוסר את בניין ה'פארבאנד' לרשות הרבי

הפעולות לרכישת הבניין נמשכו מתחילת חורף תשכ"ט ולהלאה. בי"א ניסן תש"ל כתבו ר' דוד ומזכיר צא"ח, ר' משה פסח גולדמן, לרבי (צילום בעמוד הבא): "הננו בזה לשבר אשר ביום ד' העבר קניינו בעז"ה את הבניין שהוא שייך להפארבאנד וקיים טיטיל [= שטר קניין] עליו. המחיר היה \$60,000 לערך. עסקו בזה עד הסוף ובמסירה ונთינה יוצאת מגדר הרגיל ר'יל' מאטשקין, ר'ם' שם טוב ור' נימאן".

במשך המכתב הם מציינים שבאופן חוקי נקבעה העמותה את הבניין:

"Crown Heights Association for Betterment and Development"

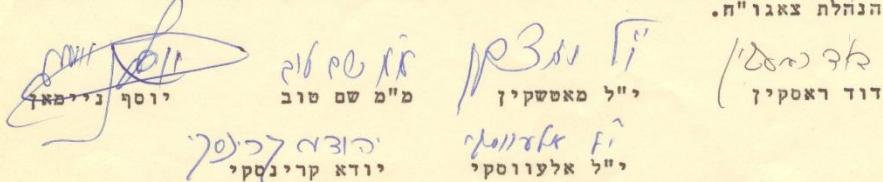
[= "קראון-הייטס אססייאישן פאר בעדרמענטע ענד דייעעלאפענט"] (האגודה לשיפור והתפתחות קראון-הייטס), ראש תיבות "ח'ב"ד" באנגלית... ומצרפים מסמך עליו חתוםם כל חברי העמותה - ר' דוד ראסקין, ר'יל' מאצקין, ר'ם' שם טוב, ר' נימאן, ר'יל' אלבסקי ור' קריינסקי - בו הם מצהירים שהעמותה שייכת לצא"ח וכי חברי מתחייבים לפעול לפי הוראות הנהלת צא"ח.

הדו"חות שנכתבו בי"א ניסן תש"ל

ב"ה, י"א ניסן, ה'תש"ל

בזה הננו מצהירים שהקארט. על שם: קראוון-הייטס אסטיאנישאן
פאר בעדרומענט ענד דעווילאלטמענט - שייכת לאגו"ח המרכזית מכל וכל
ואגנו הח'ם החברים בקארט. מקבלים עליינו לעשות בכל עת בכל דבר כהוראת
הנחלת אגו"ח.

יוסף נימאן
דוד ראטקין
יודה קרינסקי
יודה קרינסקי
י. קרינסקי
י. אלעוווסקי
י. אלעוווסקי

עוד הם מדווחים כי באסיפה שהתקיימה אמש הוחלט: "א) למסור את הבניין אל כ"ק אדמו"ר שליט"א. ב) הנהלת צאג'ה מקבלת על עצמה תשלום סך \$.28,000. ג) חברי הוועד מקבלים על עצמם את כל הקשור עם ניהול הבניין וכיסוי הגירעון".

בסיום המכתב נאמר: "הננו מוסרים בזה את המפתח של הבניין לכ"ק אדמו"ר שליט"א, ושאליהם על איזה שם צריך להיות הבניין. והננו מבקשים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שייהי בהצלחה".

מ'פארבאנד' - לו'פרצת'

"הפעולה הגדולה הראשונה שהתקיימה באולם ה'פארבאנד', מס'ספר העסקן ר' יוסף נימאן, הייתה סעודת לילות הסדר בשנת תש"ל - לתלמידי הישיבה ולאורחים שהגיעו אל הרבי לחג הפסח. בליל הסדר הראשון אחורי תפילה ערבית עלה הרבי לבקר באולם, והתלוו אליו העסקן ר' לייב מוצ'קין, אני ועוד כמה אנשים. הרבי סקר את המקום והשmu' ברכה קרצה לפני הנוכחים".

ר' דוד השكيיע סכומי כסף כדי לשפץ את אולם ה'פארבאנד' ובשנים הבאות החל צא"ח להשתמש בבניין למטרות של הפצת היהדות והפצת המعتقدות: באותה תקופה כבר התקיימו בקראוון-הייטס אירועי "פגישות עם חב"ד", במהלךם התארחו בשכונה קבועות של סטודנטים וקבוצות של משפחות יהודיות והשתתפו בסמינריונים של יהדות. רובם כוללים של המפגשים וההרצאות במסגרת ה'פגישות' התקיימו באולם הגדל והמחודש של ה'פארבאנד'. כמו כן התקיימו במקום מסיבות לבנות חב"ד.

בכ"ה תמוז תש"ל כתבה הנהלת צא"ח לרבי דוד"ח על התקדמות חישובים המשכנחות על הבניין, ובתווך הדברים ציינו שהוא יזם מ'פארבאנד' - ל'פרצת', וביקשו את ברכתו לעניין זה. ומאז נקרא הבניין בשם 'פרצת', על שם יי'עודה לעסוק בהפצת היהדות והמעניות חזאה, כפי הסיסמה שטבע הרבי ברוח הכתוב 'פרצת ימה' וקדמה וצפונה ונגביה' -

"פגישה עם חב"ד" - חורף תשכ"ה

מיימין לשמאל: ר' דוד, ר' יעקב חנוכה, ר' משה פעלער, ר' שא"א קורנובסקי, ור' שמואל לו (נואמן). פסוק שהוא המוטו של הדור

הшибיעי וביתא יותר מכל את דרכו של ר' דוד בכל פעולותיו לאורך השנים.

عقب סמכותו הגדולה ל-777 שימש האולם במשך שנים רבים כמקום מתאים מאוד להכנסת אורחים - אש"ל' עברו קבועות גדולות של אורחים ממשר'ם לשוחות בחצרות קודשנו, וביחידות בחודש תשרי שאז סעדו בו מאות רבות של אורחים ממשר'ם כל ימות החודש, בהנהגת מנהל מפעל אש"ל הרב משה ירוזלבסקי (תמונה בעמוד הבא).

הכנסת אורחים "אש"ל" – תשרי תשל"ו. JEM/The Living Archive #141947

בחודש ניסן שימש ה'פארבאנד' כחדר אוכל נאה ורחב ידיים עבור מאות תלמידי ישיבת 'תומכי תמימים' המרכזית, ובليل הסדר הרב עלה לבקר שם את התלמידים באולם ה'פארבאנד' במשך כמה שנים והשמע על פניהם מדיברות קודשו.

גם לאורך ימות השנה התקיימו ב'פארבאנד' לאורך השנים אירועים חסידיים, כמו התועודות ומסיבות מלאה מלכה, ואפילו חגיגות שונות של שמחות פרטיות במשפחות אן"ש, כמו סעודות ברית-מילה, בר-מצווה וחתונות (החתונה החסידית הראשונה שהתקיימה שם הייתה חתונתו של ר' דוד בעצמו, בשנת תש"ד).

היתה תקופה שהמקום שימש כמקום לימוד עבור חלק מהמוסד 'اهלי תורה' לילדי אן"ש בקראוון-הייטס, וכיום משמש האולם כמקום לימוד לאברכি ה'כולל' שעלה-יד מזכירות הרב.

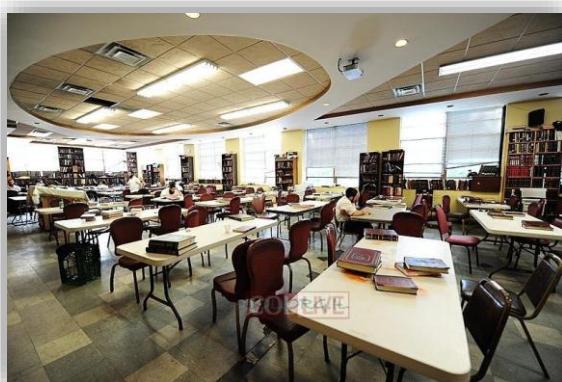
בראש חודש שבט תש"ב, כתבה הנהלת צ"ח לאן"ש (צלום בעמוד הבא):

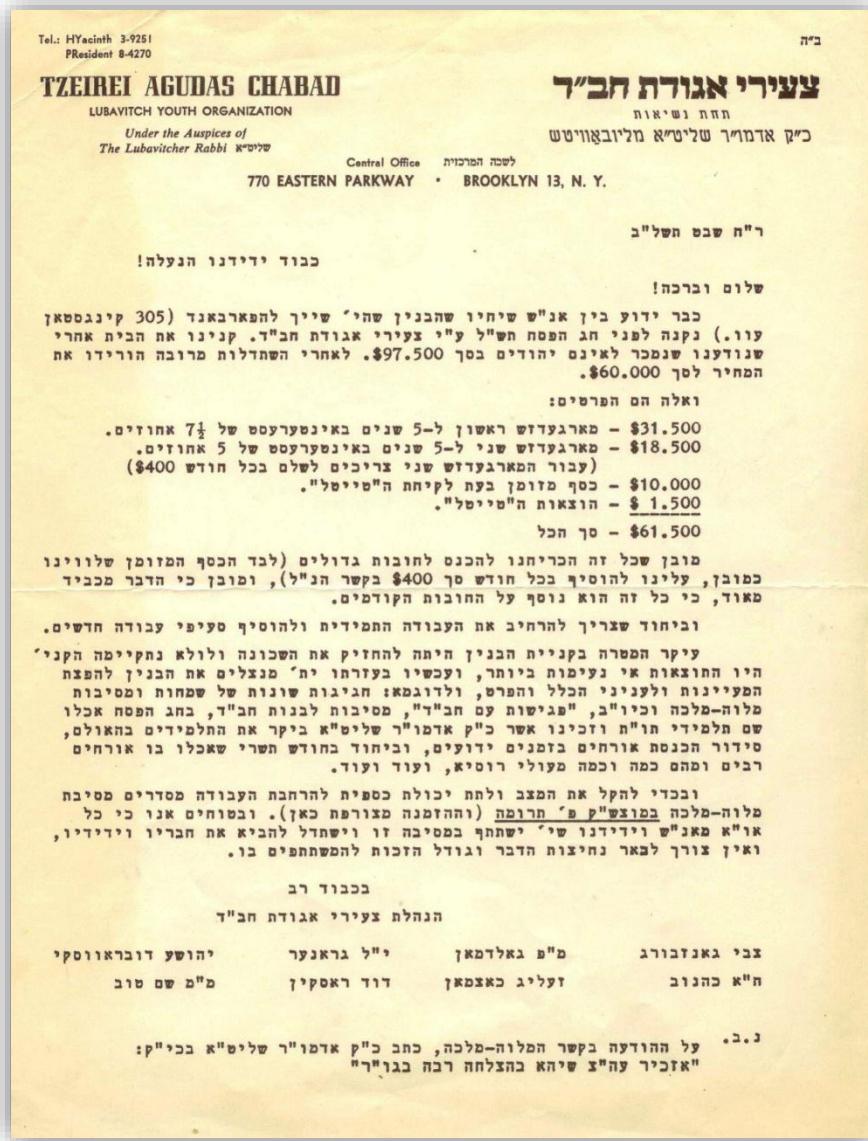
"כבר ידוע בין אן"ש שהבנייה תהיה שייר ל'פארבאנד' נקנה לפני פסח תש"ל ע"י צעררי אגודת חב"ד. קנוינו את הבית אחרי שנודע שנסמכר לאינים יהודים בסך \$97,500. לאחריו השתדלות מרובה הורידו את המחיר ל-\$60,000... מובן שככל זה הכספי אותו להיכנס לחובות גדולים... ומובן כי הדבר מכבד מאד..."

וביחוד שיצרבים להרחבת העבודה התמידית ולהוסיף סעיפים חדשות...

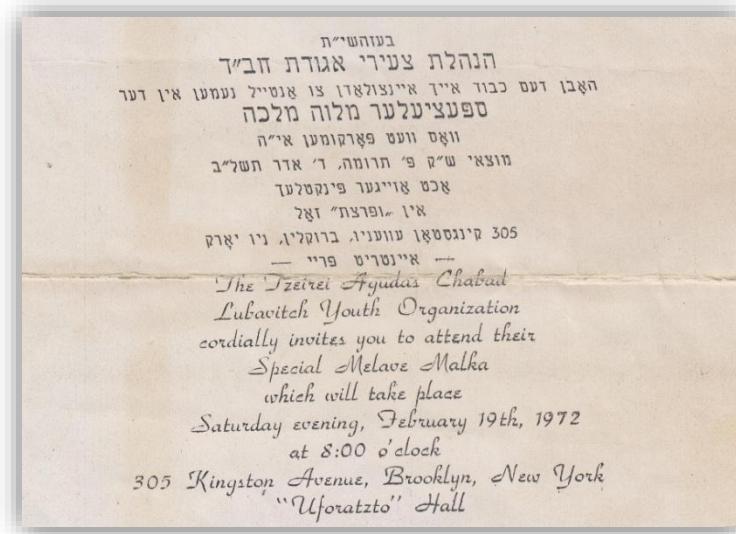
"עיקר המטרה בקניית הבניין הייתה להחזיק את השכונה, ולולא נתקיימה הקנייה היו התוצאות אי-נעימות ביותר. ועכשו בעזותו יתרברך מנכילים את הבניין להפצת המיעינות ולענני הכלל והפרט...".

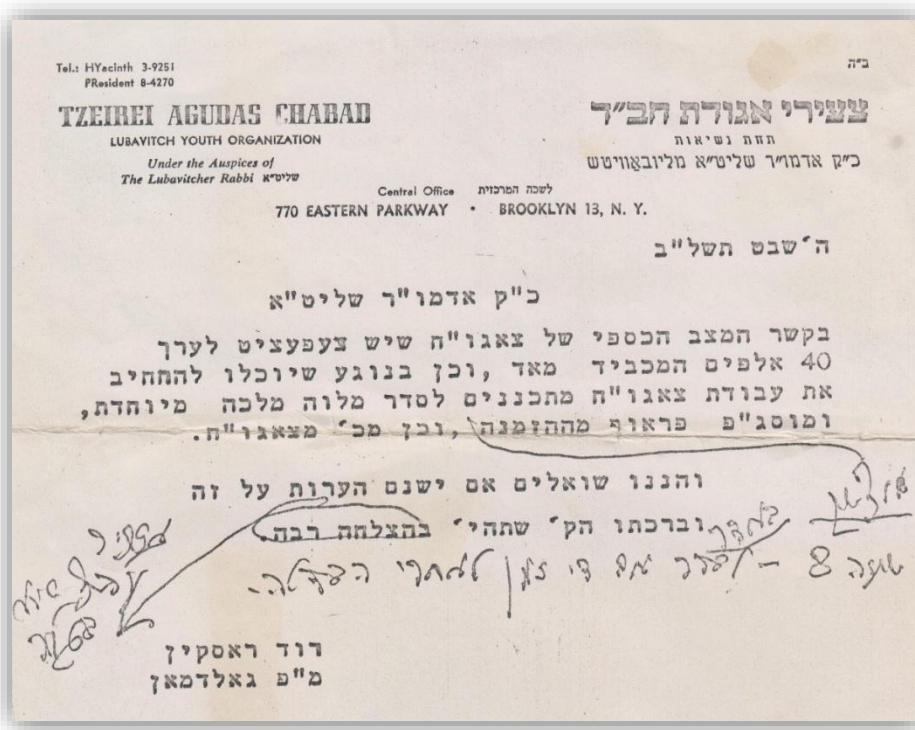
במשך המכtab מודיעעה הנהלת צ"ח על מלאה-מלכה שתתקיים בmozai שבת פרשת תרומה ומבקשת מכל אן"ש להגיע ולהביא גם את ידיהם. על הזמנה מלאה-מלכה ענה הרב (צלום בעמודים הבאים): אזכור עה"צ שיהא בהצלחה רבה בג"ר.

למעלה: המכתב שכתוב הנהלת צ"ח לכללות אנ"ש
למטה: הזמנה למלה מלכה

המכתב שצירפו הנהלת צא"ח לטיווח מההזמנה שהכניסו לכ"ק אדמו"ר

בכת"ק: מוצש"ק באדר שעה 8 – לבור אט די זמן לאחרי הבדלה.

אוכיר ע"צ שיהא [בהצלחה רבה] בג"ר

הרבי מורה להקים ספריות חדשות

רבנית הצדקנית חנה ע"ה ז"ל
אמו של הרבי

במשך כל אותה תקופה, בין השנים תש"ל-תש"ב, עדיין נותרה קומת ה'ביסמנט' [=המרתף] בבניין, כשהיא חרבה, שוממה ומוזנחת – ללא כל פעילות. מצב זה היה עלול להישאר כך עוד זמן רב, אלמלא הדברים שהש銅יע הרבי בתועדות ותשרי תש"ג.

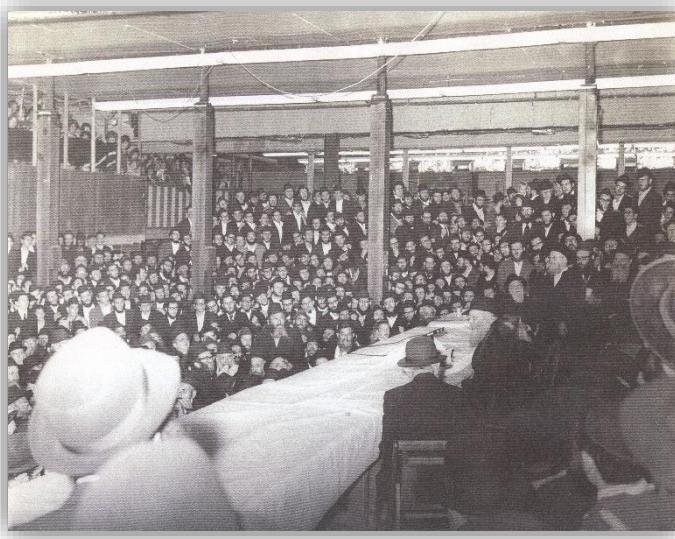
באوتה התועדות, שהרבבי קיים לרגל יום השנה השמיני לפטירת אמו הרבנית הצדקנית מרת חנה ע"ה, הכריז הרבי לראשונה על יוזמה חדשה: להקים בכל מקום ספריות תורניות ציבוריות לתועלת הקהיל הרחב.

להלן קטיעים נבחרים מתוך השיחה המיווחדת שהש銅יע הרבי בנושא זה, שבאה בהמשך לבקשתו בי"א ניסן תש"ב להקים ע"א מוסדות חדשים לרגל מלאות לו שבעים שנה:

על הפסוק 'צדקה עומדת לעד', אמרו חז"ל: 'זה הכותב ספרים ומשאלין לאחריהם'. הסבר הדבר בפשטות: מכיוון שהוא משאל את הספרים לזרות והלה לומד בהם ואחר כך מחזירים ושוב נותן להשאליהם לשני ולשלישי, הרי זה דבר שאינו פוסק, בבחינת פירות ופירות פירותיהם.

לכן מצויה היא שככל מקום מושב בני ישראל, ושהתחילה Taboa מקומות בהם נמצאים אנ"ש והנשמעים בקול, יקימו ספרייה. ככלומר: מקום בו ימצאו ספרי קודש, החל מהספרים המתאים

לאנשים פשוטים ביותר ועד לספרים המתאימים לדרגה הגבוהה ולחסידות. ספרייה זו תהיה פתוחה מספר שעות ביום, או על כל פנים לשעה קלה ביום, או לכל הפתוחות שעה-שעתיים בשבוע, ולפרנסם ברבים אשר במקום פלוני, בחדר פלוני, ביום פלוני ובשעה פלונית, כל הרוצה לבוא יוכל לבוא לשם, לעיין ולימוד במקום. וכן להשאיל ספרים לכל הרוצה לקרוא וללמוד בהם ביתו.

ובמקום שכבר קיימת ספרייה, יש להגדילה, להרחבתה ולפרנסמה, ולדאוג לתנאים לגישה נוחה ביותר, וכן לתנאים נוחים בקורס השאלה והקריאה בספרים. ואשר מהשאלת ספרים והקריאה בהם 'בשבך' ובוקומך' יבוא לידי לימוד. כשם שחו"ל אומר כי בהכרח שבכל עיר יהיה רופא, מקיז דם, אומן וכו', ורק אז יוכל היהודי לגור בעיר זאת. על דרך זה יש להוציא מוקם אחד ידע כי יכולים לבוא שם, ללא כל תנאים מראש, ולעיין בספרים. ומהעיוון יבוא לידי לימוד, וממנו ללימוד המביא לידי מעשה והוספה בקיים המצוות, וזה תפקיד התורה עצמה שהיא תחזירנו למוטב.

וכפי שכבר נאמר, אשר בשנת השבעים משתתפים בכל הפעולות, הרי בלי נדר ישתתפו גם בזאת על ידי משולח בספרים מכאן הנדפסים על ידי הקה"ת, ספרי חסידות וכיוצא בזה. ובכל מקום שייסדו ספריות חדשות או שייחיבו את הקיימות, יוסיפו להם ספרים מיידית מסוימת בכל מקום, על כל פנים מקטן, ומקטן זה יפעל על אחת כמה וכמה פעמים ככה.

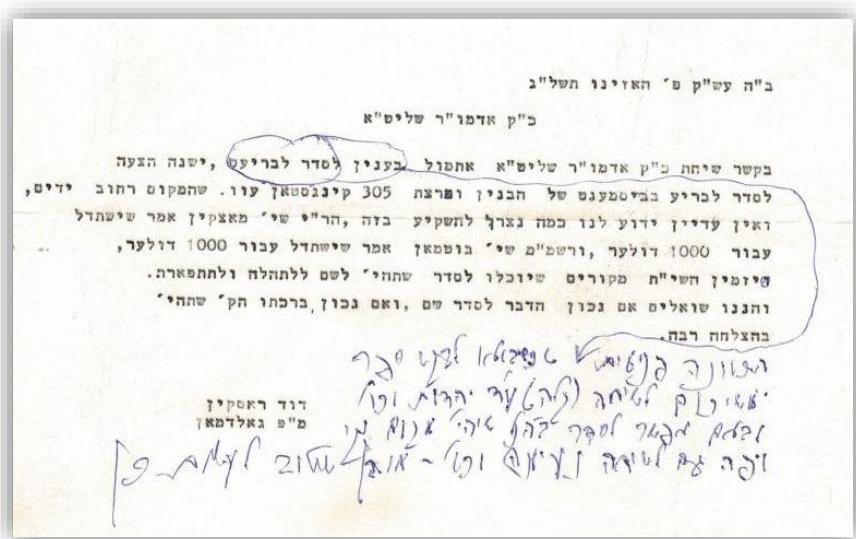
הוראת הרבי: שהיה מקום נקי ויפה

בהתאם להוראת הרבי האמורה, חלה מיד התעוררות רבה בקרב החסידים ברוחבי תבל להקמת ספריות תורניות במקומות שונים בעולם. גם ר' דוד, שנודע כאחד החסידים הזריזים ביותר בקיום כל הוראות הרבי, התעורר מיד לפעולות במטרה להקים ספרייה ציבורית חדשה בקרואון-הייטס. וכך הצעיע לו העסקן ר' ליבל מוצקין רענון מבריק: הרוי המיקום לספרייה יכול להיות באזורי מתאים ומצוין מאין כמווהו - קומת המרתף של ה'פארבן'! אמנם מיד עלתה על הפרק השאלה הידועה: וכסף מנגלו? אך לא איש פועל ונמרץ כמווהו יתיאש מביצוע הוראה של הרבי בשל קשיים כספיים, ויהיו גדולים ככל שיהיו.

וכך, בז' תשרי תשל"ג, יממה בלבד לאחר שהתקבלה ההוראה מהרב, כתבר ר' דוד לרבי מטעם הנהלת 'צערוי אגדות חב"ד' המרכזית: 'בקשר עם שיחת כ"ק אדמו"ר שליט'א' אתמול בעניין לסדר לברייעס [= ספריות], ישנה הצעה לסדר לברייע [= ספרייה] בביבסמענט [= בהמרתף] של הבניין ופרצת, 305 קיניגסטאן עוו. שהمكان רחב ידיים, ואין עדין ידווע לנו כמה צרייך להשקייע בזה. והננו שואלים אם נכון הדבר לסדר שם. ואם נכון, נבקש ברכתו הק' שתהאי' בהצלחה רבה.

על קר ענה הרבי (צילום בעמוד הבא):

הכוונה פנימית [כآن הקיף הרבי את המילים "בעניין לסדר לברייעס"] שכשיבוואו לבקש ספר ימישיכום לשיחה (קלה) ע"ד יהדות וכו'. ובאם אפשר לסדר בהנ"ל שיהי' מקום נקי ויפה גם לשיחה נעימה וכו' - מובן שטוב לעשות כן.

נאדיות. פענה בעמוד הקודם Kehot Publication Society

בעקבות המענה החובי שקיבל מהרב, החל ר' דוד לעסוק מיד במלוא המרץ בהכנות רציניות ל��ירת הקמת ספרייה מרכזית בשכונת קראון-היטס. כאמור, לא קל היה היתה המלאכה, הן מההיבט של השיפוצים שנדרשו בקומת הביסמנט של הבניין, והן מההיבט של הכספיים שהיו נחוצים לצורך ההתקדמות במלאכה - וכל זאת בעודו עוסק בו-זמןית במגוון רחב של פרויקטים נוספים במסגרת הנהלת צא"ח ושאר המוסדות שמטה הנהלתו - אך העובדה שהרב לא הפסיק לעודד, לזרז ולדרבן את מלאכת שיפור הספרייה בכל שלבי הקמתה, היא שעמדה לו וועררה אותו להמשיך במלאכה במלוא התנוופה.

העמוד בספרייה עם שמות המתנדבים

כעבור חודשים אחדים, ביום ראשון פרשת תרומה, אמר הרב בייחידות לאחד העסוקנים (כנראה, לר' דוד) בנוגע להתעסקתו בהקמת הספרייה:

דו קענסט זאגן בשמי אויר בין אינטערעסירט אין דעם, און די וואס וועלן געבן גרעסערע סכומים - קען מען זיירע נעמען דערמאגען אוירפ אין עמוד אין לייברארי.

[= אתה יכול לומר בשם שיש לי עניין זה, ואלה שייתנו סכומים גדולים יותר - אפשר להזכיר את שמותיהם על גבי עמוד שיוצב בספרייה].

בב' אדר ראשון תשל"ג כתב ר' דוד לרבי: 'בנוגע להלייברארי, התקשרתי עם כמה מאנ"ש שיחיו. לפועל, ר"א [ר' אברהם אהרון] שי' רוב-שקין קיבל על עצמו לעסוק זה, ולקח את הארכיטקט מר פולדמן שייתן השערה כמה כסף צריך על זה,

- 3 -

וכמו שכח ב"ק אדמו"ר שליט"א על ההצעה לסדר לבירע, שתחי' מקומות נקי ויפח וכו' וגם אמר כשהי' על ייחדות ביום א', פ' תרומה, אמר ב"ק אדמו"ר שליט"א אז זו קעטן צלבען בשמי איז אינטערעסערט אין דעם אוון די זואס וועלן בעבן גראפעער טכום עזען מען זיעירע צלבען דערמאגען אוויך א דף אין לבירע, ור"ד ש"י רטקין אמר שדייבר עם כמה מאג"ש שי' ואמרתו שם שיתחפזו עם 1000 שולדר באופן שבאמ אין יכולם לע"ע ליהן בעצם שישתדלן לזכות את מוממכם מכיריהם, וועודר את כאו"א לאחת השתחף בעפולות אגוז"ח הן ברוחניות נחן בעזר כספי שיוכלו לצאת מחדפיים ושיכללו להרחב את עבדת אגוז"ח וכן שיוכלו לגמור את ספרוי" ליל"א ניטן הבעליך'.

הר"ד ש"י בגאנסבורג דיבר שנראה במושך שעד כמה פעולות אגוז"ח מצליחים הן בהנטיעות שנוטעים למקומות שונות וחן מלאו שבאים לקער לנגן וע"י שתחי' ספרוי' כאן יוכלו לקרוב עוד יותר ויתור.

הרב ש"א שי' קאצאנאוארוסקי אודות פועלות לייבאוותה פה באה"ב, ועוד כמה שהחטאפשטו עכשו יותר בכל סוג אחבי', וע"י עבودת אגוז"ח מקרבים מהם וכמה למממתממתה לתורה ומצוות, וגם דבר אודות הספרוי' שזה יעוזר הרבה בהפצת המعتقدות חוויה.

אח"ב האערמאן של המסייע רשם"מ שי' בוטמאן קרא מהרשימה אלו שכבר הבתוין ובקש שכאו"א ישתחף בהמגבית.

עבודת הספרוי'

הר"ר אליעש"	במאפסט
יל"ש"	ביברטיצקי
צ"א שי'	שפאלטער
מ"מ שי'	דריזן
צבי שי'	פישער
יל"ש"	מאצקין
שמ"מ שי'	בומטאן
יש"ש שי'	שפילמאן
יגץק שי'	רייטפראד
שמעריה שי'	רויטבלאט
ב"צ שי'	ויניגער

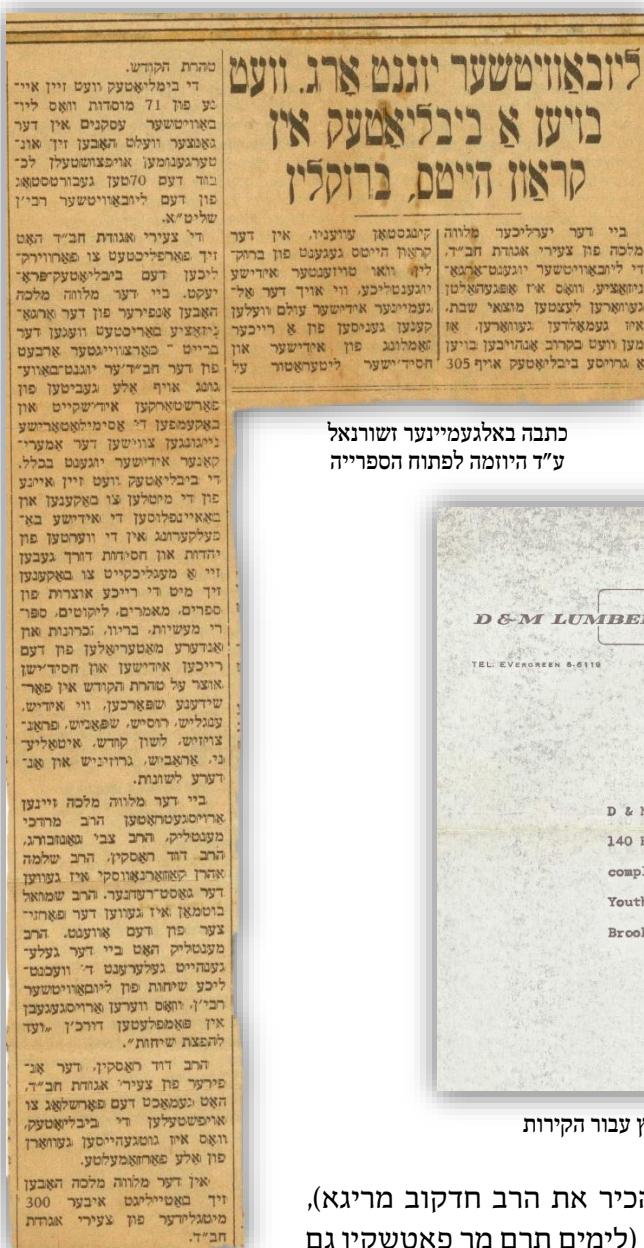
אברהם פרשוץ
ח"צ מסקאותיטש

הר"ר אברהם שי'	בווים
שלמה שי'	בוים
ישכר דוב זוויגש שי'	
אברהם רפאטפרארט שי'	
טפורונטא	
מרדכי שי'	דויטש
חיקיון שי'	חאנזין
בדיח עס י"ז שי'	בצמן
דר זעליגמאן שי'	
ニיסן מאנגעל שי'	
דוד שי'	ראטקין
אברהם שי'	פרדזון
נחום פיננסן שי'	
צבי שי'	שיינטונג
יוסף שי'	בלטינסק
గבריאל שי'	רובשקין
ישראל שי'	שם טוב
יוסף ניומן שי'	
ג"מ גארעליך	
ש"א שי'	קאזרנוווסקי
שלום איינסיל שי'ע'	
ח"צ שי'	מאקסזוויטש
עוזיאל שי'	חצנב
פינחס בלאט	
ח"צ מאקסאוזטש	
צבי שי'	סלאווין
שמעון שי'	אלולדמאן
מיכאל שי'	וושדסקי
אליעי שי'	לייטקער
נחום שי'	פיננסן
מן פ.	

עמוד מתוך דוח שכתבה הנהלת צא"ח לרבי בט' אדר-ראשון תשל"ג על המלה מלכה' השנתית

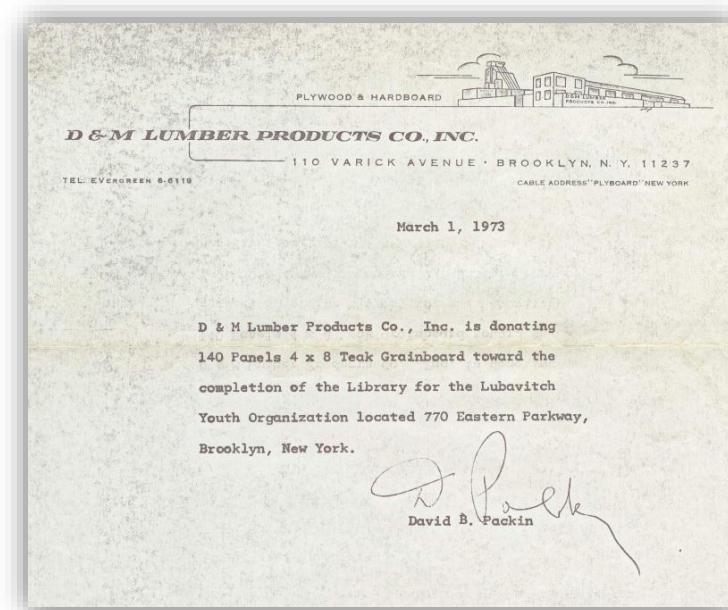
ORA"A רוביישין אמר שהוא ישלם לו עבור זה... ושיעור זהה לערך 30 אלף דולר לעשوت פה, עם אייר קוונדיישן [=מיוזג אוויר]. ר' שלום בער איכהארן אמר שיש להזכירות עם לומבעריארד [=מחסן למכירת עצים] שיוכלו לקבל אצלם עצים בחינם, ולפחות Kaszt פרייז [=במחיר עלות].... ביקשתי מרא"A שישתדל שייגמר לי"א ניסן הבעל"ט, ואמר שצריכים על זה מזומנים. ינסנו كانوا שאמרו שייתנו 1000 دولار על שם "עמודים" [להציג בספרייה לוח-זכרון שעליו ייכתבו שמות התורמים לזכות קיריהם או

לעלוי נשמהם... ויעזר הש"ת ויזמין מקורות הן לצאת מהדפיicit שזה סכום לערך 48 אלףים...
ושיווכלו לגמור הליברארי בלי שום מניעות עד י"א ניסן הבעל"ט..."

כתבה באילעטער יוננט ארגן זעם
עד היוומה לפתיחת הספרייה

למעשה, לא התקדמו הענינים בקצב המצופה, עקב מחוסר בתרומות מאן"ש. בכ"ח אדר שני תשל"ג דיווח ר' דוד לרבי על אסיפה נוספת שהתקיימה עם החסידים רא"א רובשקין, ריב"ל מוצקין ורמ"מ שם טוב, ובמהלכה הוחלט למצוא שורה של גברים שככל אחד מהם יתרום אלף דולר לשיפוץ הספרייה. רובשקין התקשר על אתר החברה של מיזוג אויר, והתברר שرك התקנת המיזוג עולה עוד כ-8000 דולר. ר' דוד מוסף ומדוח לרבי כי יציר

מכתבו של דוד פטשקין על תרומות לוחות העץ עבור הקירות

קשר גם עם היהודי בשם דוד פטשקין (שהכיר את הרוב חזקובה מריגא), והSIG ממן תרומה נכבד לשיפוץ הספרייה (לימים תרם מר פטשקין גם בשביב השיפוצים בבית-המדרשה-ב-770, אף זאת בהשתדלותו של ר' דוד).

בערב חג השבועות תשל"ג דיווח ר' דוד לרבי שכבר הותקנה מערכת מיזוג-האויר בבניין הספרייה, והרבי שיגר לו עבור העוסקים במלאכה עשרה שטרות של דולר, וככתב: ות"ח על הבש"ט [=חותם] חן על הבשורות טובות. מצו"ב [=מצורף בזה] השתפות מהchner"י [=מחנה ישראל] לעודד הזירוזכו'.

בי' تمוז תשל"ג דיווח ר' דוד לרבי על תרומה נכבדה שהשיג מהנגיד החסידי ר' אברהם פרשן ע"ה לצורך השיפוצים, והרבי ענה לו: ות"ח על הבש"ט.

בכ"ז אלול תשל"ג כתב ר' דוד לרבי בשורה טובה: לאחר כמה וכמה קשיים שנערכו בדרכו, הסתדר סוף סוף העניין, וכבר סיימו את מלאכת השיפוץ של הספרייה - בניית הקירות, סידור מערכת חשמל, והתקנת מערכות מיזוג האויר והחימום. הוא מודיע לרב כי בשבוע הקרוב סיימו את מלאכת הריצוף שנעשה מאבנים יפות, "כמו אצל החדר של יחידות" [=הכוונה לרצפת גן עדן התחתון]. ר' דוד מוסיף וכתוב: "והשתדלתי לעשות שיהיה כמו שכחוב כ'ק אדמור' שליט"א: מקום נקי ויפה. בעת צריכים

"...הaticon שנעשה מאבנים יפות, כמו אצל החדר של יחידות [=גן עדן התחתון]"

להתחיל את התקנת מדפי הספרים, וסוכם עם הנגר שהמדפים יהיו עשויים מעץ יפה, ויעזר שם יתברך שלא תהינה שום מניעות ויוכלו לעשות את ההתחלה בזה בו' תשרי הבעל"ט, שאז היהתה בשנה שעברה השיחה בקשר לעשות ספריות".

עוד הוא מודיע לרב כי בשיטה הסמור באotta קומה בנו חדר משרדים עבור צא"ח. ר' דוד כותב לרב כי עלות כל השיפוצים היא כ-40,000 דולר, "ולעת עתה

אספתי כשליש מהסכום הנ"ל". ר' דוד מוסיף ומציין כי הוא משתמש למוכר את השטרות של 100 דולר שנותן הרב כתרומה עבור הספרייה - כל שטר תמורת 3100 דולר. הוא אף הקים ועדיה לגיבוס כספים עבור השיפוצים, לחבריה הם ר' אברהם אהרון רובשטיין, ר' מענדל שם טוב ור' לייב מאצקין, ומקבש את ברכת הרב להצלחת הוועדה באיסוף כספים לכיסוי הגירושון, וכן להצלחה בהשגת הרבה ספרים בלשונו - הקודש ובאנגלית על טוהר הקודש. "ויעוזר הש"ת שבקרוב ממש יוכל לפתח את הספרייה מתוכה הרחבה אמיתי, כרצון כ'ק אדמור' שליט"א".

חשיבות הרביע על הדוח: ת"ח על הבשוט".

"אני זכר שהייתי נושא עם ר' דוד אל מר יעקב (ג'ק) זיידווארג מנינו-ג'רזי, כדי לקדם את בניית הספרייה". סיפר הרב שמואל בוטמאן, "אצלו קנינו את הריצוף הנהה של פנים הספרייה במחריר נוח מאוד. אגב, ר' דוד קירב את היהודי זהה, והאריחים הלבנים בקירות המזורה של 777 הגיעו אף הם מאותן

מר זיידווארג שתרם זאת בזכות ר' דוד. אין נוצר הקשר בין לר' דוד - איןני יודע להסביר. ג'ק היה יהודי אמריקאי שלא דבר אף מלה באידיש, בעודו דוד דיבר בעיקר אידיש, ובkowski הבין אנגלית, אבל אכן היה היה בינם לבין תקשורת, והתקשרות ביניהם הייתה נפלאה..."

מר זיידווארג עובר בדולרים, כ"ז חשוון תשנ"ב

אודות מר יעקב (ג'ק) זיידווארג, כדי להביא כאן רישומה ממעמד חלוקת דולרים כשר' דוד וממר זיידווארג עברו לפני הרב ב' מרא-חנון תשנ"ב: הרב נתן דוד לר' דוד, ואמר: ברכה והצלחה. נתן לו עוד دولار, ואמր: פאר גאנץ צעררי אגודת חב"ד [=עבור כל צעררי אגודת חב"ד].

ר' דוד: [הציג מר זיידווארג, ואמר] זהו ר' יעקב בן חנה שרה. הוא תרם את האבני עבורי ספרית לוי יצחק, וגם את האבני בחזית של 770 בקיר המזרחי, והוא מבקש ברכה לעסקיו.

הרבי נתן דולר למור זיידווארג, ואמר: ס'אל זיין ברכה והצלחה. אאלסטע נעמען אין איינטיל אין בווען די בית המקדש - די גרייסע בית המקדש. ס'אל זיין גוטע בשורות [=שתייה ברכה והצלחה. שתיקח חלק בבניית בית המקדש - בית-המקדש הגדל. שייהו בשורות טובות]. נתן לו עוד דולר, ואמר: פאר די גאנצע משפה. זיין העלפֿן איר ארויס מסתמא? זיין זאלן אroiיסהעלפֿן אין בווען די בית המקדש, ס'אל זיין בשורות טובות [=über כל המשפה. מסתמא הם מסיעים לר? שיסייעו בבניית בית-המקדש, שייהו בשורות טובות].

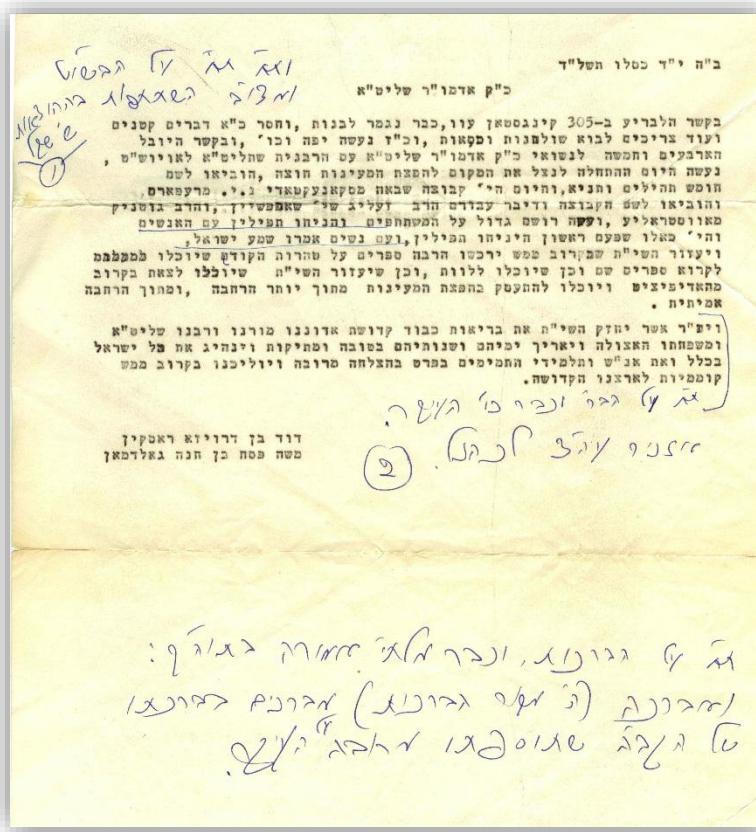
ר' דוד: הוא עומד להיות אורח הקבוד במולה-מלכה של צעריה חב"ד, הוא יהיה ה"געסט או אונאוד".

הרבי נתן דולר למור זיידווארג, ואמר לו: וויבאלד איז זיין וועלען איר געבען אונאוד, וועל איר איר אנהיובן איר געבען אונאוד [=מכיוון שנותנים לך כבוד, גם אני אחיה לחתך לך כבוד]. נתן לו עוד דולר, ואמר: ס'אל זיין גוטע בשורות [=שייהו בשורות טובות] וחירות.

מר זיידווארג: בסדר, תודה.

"מקום שימוש יהודים להיכנס פנימה"

ביום הבahir י"ד כסלו, תש"ד, יובל הארבעים וחמשה לחותונת הרבי והרבנית, כתבר ר' דוד לרבי:

כלו שפעם ראשונה שהניחו תפילה, ועם הנשים אמרו שמע ישראל.

"קשר להספריה, כבר גמוו לבנות וחרסינ רק דברים קטנים, ועוד ציריכים להביא שלוחנות וכסאות. וכל זה נעשהיפה. וקשר ליבול הארבעים וחמשה לנישואי כ"ק אדמור' שליט"א עם הרבנית שטיל"א לאוישע"ט, נשיטה היום התחילה לנצל את המקום להפצת המיעינות חזקה. הביאו לשם חומש, תהילים ותניא, והיום הייתה קבוצה של רופאים שבאה מסקאנעקטדי נ.י., והביאו לשם את הקבוצה. ודיברו לפניהם הרב זעליג שי שאפתטיין והרב גוטניך מאוסטרליה, ועשה רושם גדול על המשתתפים. והניחו תפילין עם האנשים, והיו כלו שפעם ראשונה שהניחו תפילה, ועם הנשים אמרו שמע ישראל.

"ויעזר הש"ת שבקרוב ממש ירכשו הרבה ספרים על טהרת הקודש, שיוכלו לקרוא ספרים שם, וכן יוכל ללוות [להשאיל ספרים], וכן שיעזר הש"ת שיוכלו לצאת מהדפיסת, ויווכלו להתעסק בהפצת המעיינות מתוך יותר הרחבה, והרחבה אמיתית.

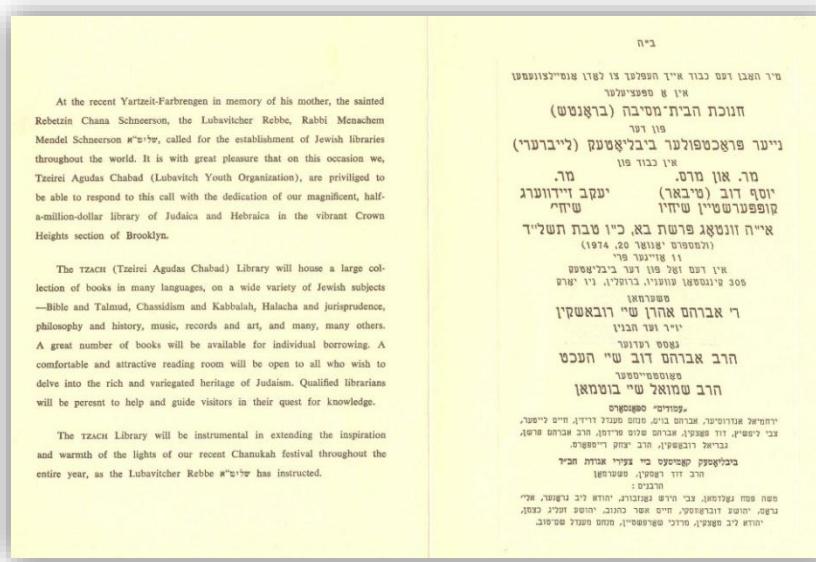
"ויהי רצון שיחזק הש"ת את בריאות כבוד קדושת אדוננו מורנו ורבנו שליט"א ומשפחות האצולה, ויאיר ימיהם ושנותיהם בטובה ומתקנות, וינהיג את כל ישראל בכלל ואת אנ"ש ותלמידי התמים בפרט בהצלחה מרובה, וויליכנו בקרוב ממש קוממיות לארכנו הקדושה".

הרבי מתחקו להדגשה תחת המלים 'והניחו תפילין עם האנשים', וכן תחת המלים 'עם הנשים אמרו שמע ישראל', והוסיף: **ות"ח על הבשוי ומצוב' השתפות בהוואות ש'** שקל [= 300 דולר] ①. ולגביה הברכות בסוף המכתב כתוב הרב: **ת"ח על הבר', וכבר כ' העיקר. א זכיר עה' צ' לכהן'ל** ②. [=ת"ח על הברכות, וכבר מلت'י אמרה בתוה'ך: ואברכה (ה' מקור הברכות) מברכך בברכתו של הקב"ה שתוספתו מרובה על העיקר].

חלפו עוד כמה שבועות, ור' דוד שמח לבשר לרבי על 'חנוכת הבית' של הספרייה שנועדה להתקיים בכ"ז טבת תשל"ד. בערב שבת קודש, כ"ד טבת, הכנס ר' דוד למזכירות בקבוק 'משקה', כנהוג בקשר למאורע של התועדות. במכתב שצירף בקבוק, כתוב ר' דוד לרבי שחנוכת הבית תהיה הספרייה ביום א' כ"ו טבת, "לאחר שנעשה יפה וטوب, ובтирחה רבבה". והוא מוסיף: "ובברוך השם שרואים במוחש על אלו מהם רוחקים לע"ע מתורה ומצוות, ולאחר מכן שיבקרו בספריה פועל עליהם זהזה גדולה ביחס לתורה ומצוות". עוד הוא מסביר לרבי: "אתמול הביאו בספריה כל ספרי קה"ת שישם, ויעוזר הש"ת שבקרוב תהיה מלאה ספרים על טהרת הקודש".

לקראת חנוכת הבית של הספרייה, נשא הרבי שיחה מיוחדת בשבת פרשת וארא, מבה"ח שבט, כ"ה טבת, תשל"ד, על חשיבותה ומטרתה של ספרייה תורנית ציבורית. בתחום הדברים אמר הרב:

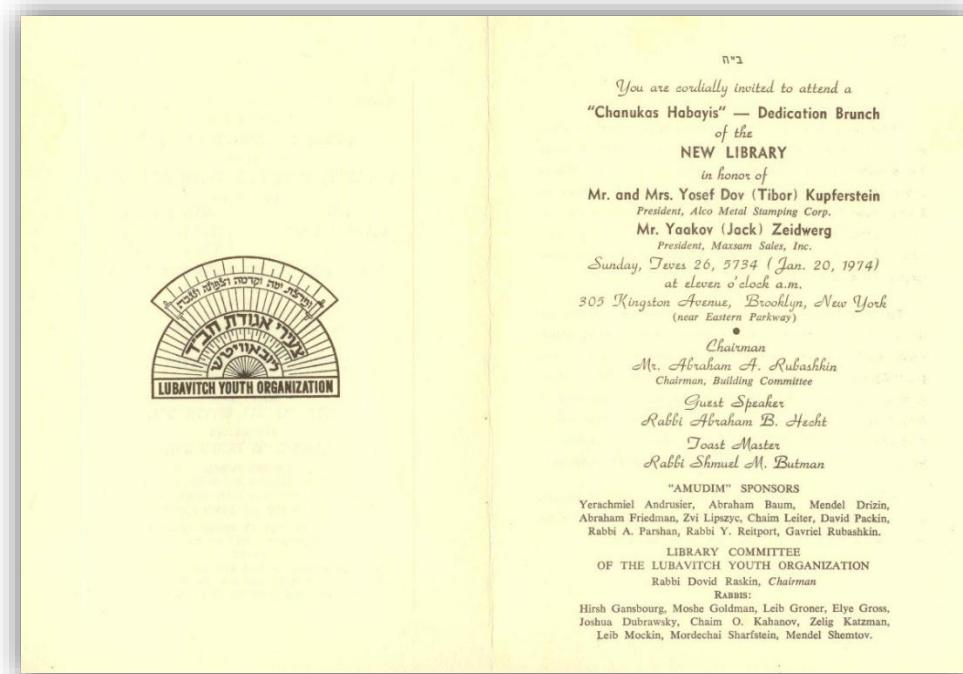
דבר נחוץ הוא שיהיה מקום יהודי יוכל להיכנס אליו כדי לשאול ספר, ושם הבניין עצמו מבחוץ יראה באופן כזה שם יהודי יחולף לידיו ברוחוב - זה ימשוך אותו להיכנס פנימה. ויחד עם זה, שיהיה בפנים יהודי שידבר עמו ויקרב אותו ליהדות, ובדברים היוצאים מן הלב, ויתן לו 'קיצור שולחן ערוך' וכדומה, אם בלשון-הקדש או באנגלית או בכל שפה שהיא, וכן עוד ספרי קודש.

הזמנה לחנוכת הבית

בסוף השיחה אמר
הרבי: **מכיוון שמהדר**
מתיקיות חנוכת הבית
של מקום זהה, הרי כאן
המקום לעורר שהכל
ישתתפו בכאן
השתפות בגופם
ובממון, שעל ידי כן
ייפכו גם אלה
שבעצמם אינם יכולים
לעסוק בעוני עצמוני,
לתמכி דאוריתא.
ואשרי חלקם וגדול
זכותם של כל
המתעסקים זהה. ויהי
רצון שעל ידי שלב זה

בהפצת תורה, נגייע ליעוד המופיע בסיום נבואת דניאל, שבסוף הגלות יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים, ונגייע ל'קץ הימים', סיום הגלות באופן של 'ומלאה הארץ דעתה את ה' כמים לים מכסיים'.

הזמנה לחנוכת הבית

'מצמור שיר חנוכת הבית - לדוד'

למעמד חנוכת הבית הגיעו מאות מאנ"ש והתמיימים, כהוראת הרבי ביום הקודם. גם אישי ציבור נכבדים צייבו את המועד ב נכחותם, ביניהם הגברים ר' אברהם פרשן ור' יצחק רייטפורט. בליו ב נכחותם המפתיעה גם שני האחים שלזינגר, הבעלים של בית הדפוס 'שלזינגר' המפורסם. ור' דוד - הוא התהלהך במעמד שמח כחתן ביום חופהו, אך לא אמר די. הוא ידע שעוד הרבה המלאכה לפניו.

מימין לשמאל: ר' מרדכי שארפשתין, הרב אברהם דוב העכט, מר יוסף (טיפור) קופערשטיין, ר' דוד (נוואם), הרב שמואל מ"מ בוטמאן, מר יעקב (ג'ק) זידוזוארג, ר' אליהו גروس, ר' אברהם אהרן רובאשקין. למטה בימין: ר' יהודה ליב מוצקין.

בהמשך לחנוכת הבית הוסיף ר' דוד לפנותו ללא לאות לחסידים אמידים וגיסים מהם עוד סכומי כסף ניכרים לצורך השלמת שיפוץ המבנה. וכרך ספר ר' דוד: "עדין היינו זוקקים לסכומי כסף גדולים, מושום שהספרייה מתקיימת רק על תרומות פרטיות ולא על תרומות מארגונים ממשלתיים. זהו עיקרון שלנו. בין העסקנים הבולטים/cgiוס הספרים היו ר' לייבל מוצ'קין, ר' אברהם אהרון רובשקין וחתןנו ר' חיים ליטר. תרומות נכבדות למן ר' אברהם פרשן מטורונטו ור' יצחק רייטפורט".

במשך להנחתת הרב' 'שgam מראה הבניין מבחוץ ימושך להיכנס פנימה' - החליט ר' דוד לעסוק בגין כספים נוספים לצורך שיפוץ המקום מבחווץ. בערב ל"ג בעומר תשל"ד כתבר ר' דוד לרבי על תוכנית חדשה שהגה: להכין ציפוי נאה לקיר החיצוני של בניין הספרייה, שייהיה עשוי מאבני קתנות, בגין הצעה שירצפו את כל שטח המדרוכה שמחוץ לבניין הספרייה. והשיג מישחו שימכוור במחיר זול. הרב ענה: **מצוא"ב השתתפות \$120.** עד היום, כל מי שעובר ליד בניין 'פרצת' - מתרשם ללא ספק מהמראה הנאה של האבני החומות הקטנות המצפות את כל הקיר החיצוני של המבנה מכל צדדי.

מסכם מנהל צא"ח חיים הרב שמואל בוטמאן: "ספריית לוי יצחק' היא ממש מעשה ידיו של ר' דוד. אפילו המרצפות... בתקופת השיפוצים ר' דוד היה בא למקום ממש בכל יום כדי לראות איך העבודה מתקדמת. הוא התהלך בשטח, נשם אל ריאוטו את האויר המאובק ויוצא החוצה בהחלטה מחודשתקדם. לר' דוד הייתה קבוצה של 'בעלי בתים' חב"דים שהיו 'לקוחות' שלו בתחום ל�דם עוד ועוד את הפרויקט. לר' דוד הייתה קבוצה של 'בעלי בתים' חב"דים שהיו 'לקוחות' שלו בתחום של גיוס כספים לפעולות. בינויים יש למנות את ר' אברהם-אהרון רובשקין, שננתן סכומים נכבדים מאוד במושגי הימים הם שבזוכותם התאפשרה רובה מלאכת השיפוצים, ועשה זאת עם כל הרגש של האהבה וההתמסרות, וכן את ר' אברהם פרשן, ר' יצחק רייטפורט ור' אברהם רפפורט.

ומס'ים הרוב בוטמאן: "במעמד חנוכת הבית של הספרייה, הכרזתי: מזמור Shir חנוכת הבית - לדוד... וכל הקהל קיבל את דברי בהסכמה ובהתלהבות. הכל הודה שהתוואר זהה מגיע לו, כי הוא הקים את המקום הזה".

באוטם ימים נקראה הספרייה בפי החסידים: "הספרייה של צא"ח".

בהתוצאות שבת פרשת תרומה, א' אדר תש"ד, נתן הרב ל' דוד מזונות ו' משקה' עברו המלווה- מלכה השנתית של צא"ח שתתקיים בספריית צא"ח.

בט"ז אדר תש"ד כתב, אבי של ר' דוד, ר' יעקב-יוסף, לבנו של השליח ר' יהודה-לייב ע"ה:

'בטח כתבו לך מאמריקה על-דבר מסירת נפשו וכל כוחו של אחיכם הר"ד שי'. בעניין הבניין של הספרייה של בית חב"ד בקינגסטאון 305. העיקר שכ"ק אד"ש התעניין בכל פרט ופרט, איך הייתה העניין, ובעניין החנוכת בית, ודרש מדוד שי' דוד'ח פרטני מכל הנ"ל, וננה מאוד מגיעת עבודתו לסדר הכל על הצד יותר יפה ויתר נאה. אגב, סיפרו לי מה (מהנוסעים שבאים) שזה משך שנתיים דרש כ"ק אד"ש שימושו יתמסר לעניין זהה לסדר הספריהכו', וכל אחד השתמש מלקבול עליו העול הגדול הזה, עד שבא דוד שי' וקיים על עצמו כל הטורה. וסיפרו שהוא עסוק בזה 18 שעות ביום, כי היה עבודה קשהכו'.'

"ספריית לוי יצחק"

כ"ק הרה"ג והרה"ח המקובל וכו'
ר' לוי יצחק נ"ע, אבי של הרב.
Kehot Publication Society

חלפו מספר חודשים ובכ"ף מנחם-אב תש"ד ציינו שלושים שנה להסתלקות-הילולה של אבי של הרב, כ"ק הרה"ג והרה"ח המקובל וכו' הרב ר' לוי יצחק נ"ע. באותו יום הבריק רענון נוסף במותו של ר' דוד - להצעה לרבי לקרווא את הספרייה על שם אבי של הרב! דווקא הוא, שהשיקע במלאה כה הרבה כוחות, שגים סכומיים נכבדים ועצומים למען שיפור המקום, ידע להעיר את חשיבותו של המקום וסביר כי מקום כה מפואר ומכובד, לו נאה ולויiah להיקרא על שם אבי של הרב. ויש לשער שהיה זה גם משום שהרב בחר לעורר על דבר הקמת ספריות בתוצאות ו' תשרי, יומם היוצץ של אמו הרבנית נ"ע, והרי ידוע היחס המינוחד שהיה אצל ר' דוד ומהפחתו כלפי הוריו של הרב. ואכן"ל.

בכ"ף מנחם-אב תש"ד ביקש ר' דוד אישור מהרב לקרווא את הספרייה על-שם אבי, אך הרב ענה לו (התוכן): עדין מוקדם. מסביר הרב שמואל בוטמן: "ר' דוד הבין שהרב נושא לזה אישור עקרוני, אך עדין אין מוסכים שהדבר יתבצע בעת". במלים אחרות: הרב רמז לו בכivel, 'בואה נראה בעtid הקרוב איך העניין יתקדם, ולפי זה נחליט מה להלאה'. זאת אומרת: הרב רצה שאם הספרייה תיקרא על שם אבי, היא צריכה להיות מסודרת מאוד, מנוהלת בהרחה וכן להלאה".

ור' דוד - הוא לא אמר נואש, והמשיך במאציו למען הספרייה. בז' תמוז תש"ה כתב ר' דוד לרב: "בקשר הספרי' שע"י צאג'ה... עד עתה ביקרו שם הרבה מאות מאחינו בני ישראל שיחיו, ועשה רושם גדול מהיופי וכו', וכן ראו הרבה ספרים על אתר. אבל עדין לא נתנו ספרים ללולות [=להשאלה]. כפי התוכנית רוצים לפתח הספרי' גם כדי ללולות ספרים א"ה בכ' מנחם-אב בעל"ט, אבל חסרים עוד ספרים וצריכים לקנות עוד הרבה ספרים, ויישםanza כמה שאלות".

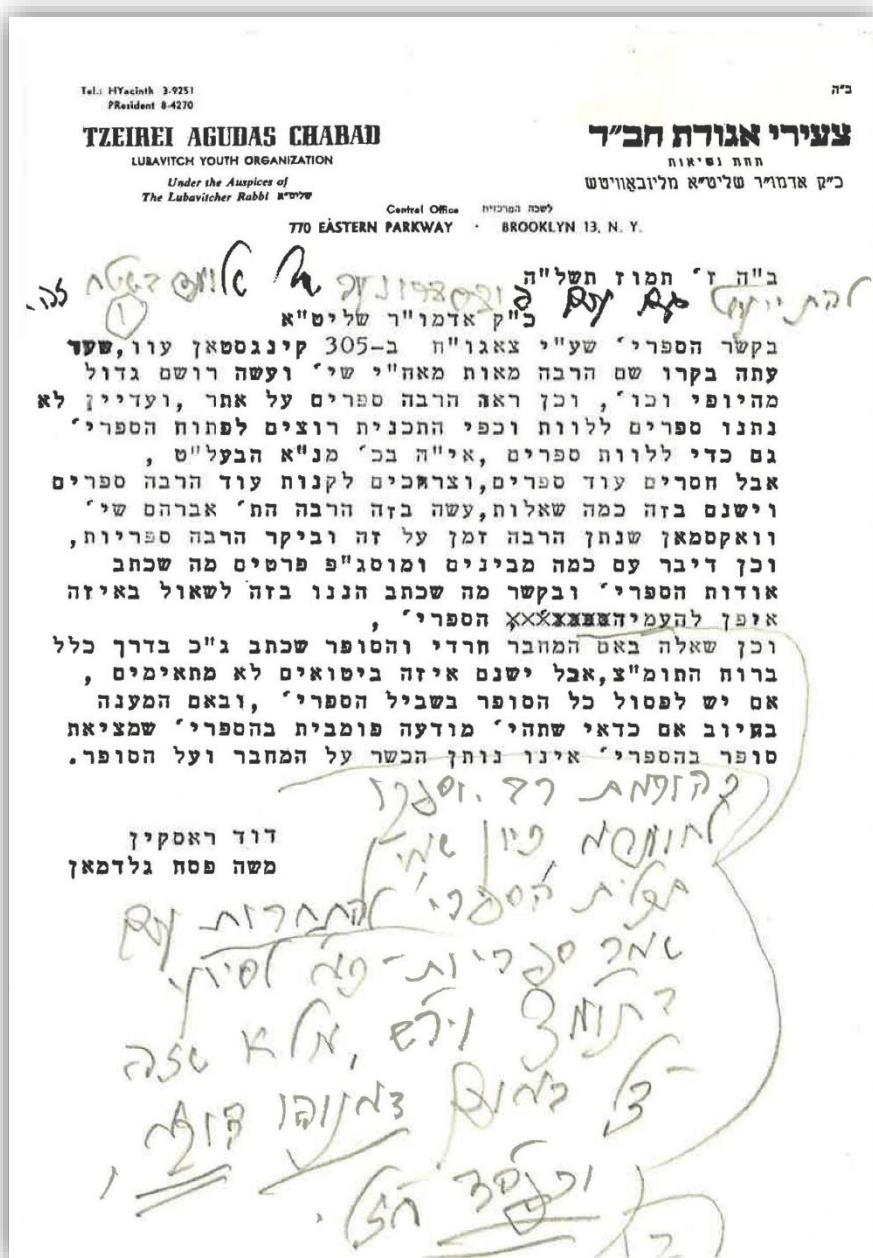
"עשה בזה הרבה הת' אברהם שי' וואקסמן שנתן הרבה זמן על זה, וביקר בהרבה ספריות, וכן דבר עם כמה מבנים, ומוגש פרטים מה שכתב אודות הספרי'. ובקשר למה שכתב הננו בזה לשאול באיזה אופן להעמיד את הספרי'".

על שאלה זו ענה הרב: **להתייעץ גם עם פוקסברונער שי' שלומד בשטח זה** ①.

ר' דוד הוסיף וכתב לרבי: "וכן שאלה, האם המחבר חרדי והספר שכתב גם כן בדרך כלל ברוח התורה והמצוות, אבל ישנו איזה ביטויים לא מתאימים, אם יש לפסול את כל הספר בשביל הספרייה. ובאם המענה בחובב, אם כדי שתהיה מודעה פומבית בהספרייה, שמציאות ספר בהספרייה אינה נותנת ה墈eral על המחבר ועל הספר".

על שאלה זו ענה הרבי:

② כהוראת רב. וספקו לחומרה כיון שאין תכלית הספר להתחזרות עם שאר ספריות - כ"א לסיוע בתום צויר"ש, אלא שזה צל באופן דאנוהו דוקא, וכפס"ד חז"ל.

ב"ט מנחים-אב תשל"ה כתוב ר' דוד לרבי שלמה ר' ב' מנחים-אב, יתחילו להשאל ספרים
 מהספרייה. בהמשך המכתב הוא כותב:

"שאלתי בשנה העברה אם יש רשות שתהיה הספרי ע"ש הרה"ג והרה"ח המקבול ר' לוי יצחק ז"ל

מספר הרב שמאלי בוטמן: "ברוך השם, לאחר שבסופה של דבר הרב אישר את קריית הספרייה על שם אביו ז"ל, הרב היה שולח עותקים של ספרים כפולים שהיו ברשותו, עבר הספרייה הזאת, ביניהם סט שלם של ש"ס. כל הספרים נמצאים בספרייה עד היום".

אביו של כ"ק אדמור' שליט"א... והוא המענה שעדיין מוקדם. וב"ה שבסחר השנה הייתה הזזה גודלה שרכשו עוד הרבה ספרים, שזה גרם יותר יופי בהספרי, ומשתדרים שהיה נקי, והרבה מבקרים שם. והננו שואלים אם יש רשות ליתן שם להספרי על שם הנ"ל.

"ובאם יש רשות, אז הצעה שייהי הנוסח:

ספריית צאג'ה ע"ש הרה"ג
והרה"ח המקבול ר' לוי יצחק ז"ל
אביו של כ"ק אדמור' שליט"א.

ספריית לוי יצחק ע"י צאג'ה.
או בנוסח אחר".

הרבי סימן ח' לעבר האפשרות
השנייה ומАЗ נקרא המקום בשם 'ספריית לוי יצחק'.

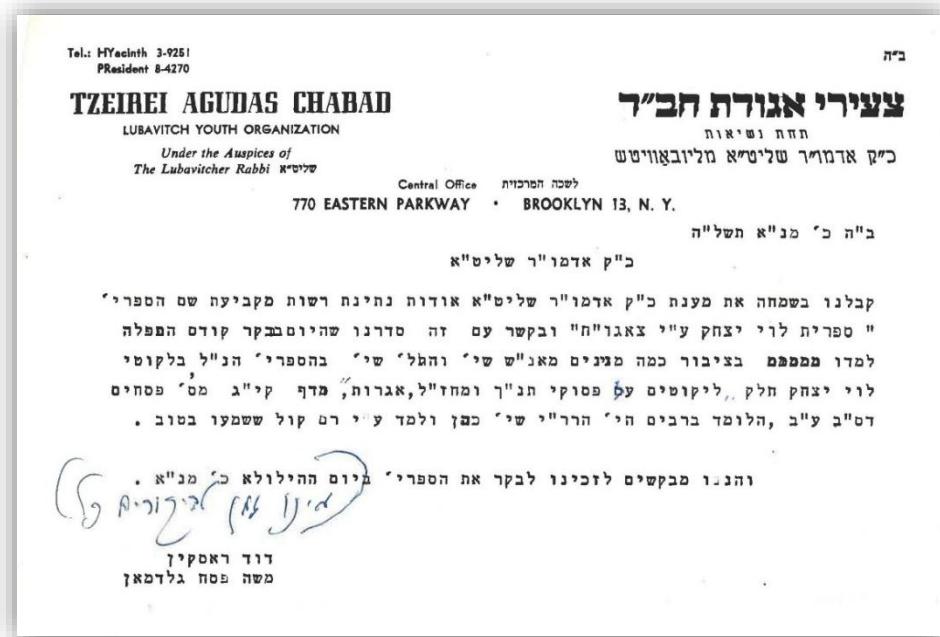
ספר הרב שמואל בוטמן: "ברוך השם, לאחר שבסופה של דבר הרב אישר את קריית הספרייה על
שם אביו ז"ל, הרב היה שולח עותקים של ספרים כפולים שהיו ברשותו, עבר הספרייה הזאת, ביןיהם
סט שלם של ש"ס. כל הספרים נמצאים בספרייה עד היום".

בהתוצאות אוור לכ"פ מנחם-אב תשלה, בעת הניגונים בין השיחות, ניגשו ר' דוד ור' אברהם-אהרן רובשקין אל הרב ומסרו לו מפתח של הספרייה בציגוף פתק. הרב עיין בפתח למשר מספר שניות, ובינתיים מזג המזכיר הרב גורנער 'לחים' לשניהם. לאחר סיום העיון בפתח, ענה הרב לשנייהם 'לחים ולברכה' ונתן לשניהם מהמזונות שלו, תוך כדי שהוא מדבר אליהם ומריעף על ראשיהם שפע של ברכות. את הפתק הניח הרב לאחר מכון בתוך סיידרו.

ביום שני כ' מנחם-אב תשלה כתוב ר' דוד לרבי, לאחר שקיבל את האישור לקריאת הספרייה ע"ש רבינו לוי יצחק נ"ע: "...בקשר עם זה סיידנו שהיום בבוקר קודם התפילה למדוז ב齊בור כמה מנינים מאנ"ש שי' והתל' שי'

בהספריה הנ"ל ב'ליקוטי לוי יצחק' חלק ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאמרי חז"ל ואגרות מדף קי"ג מסכת פסחים דס"ב ע"ב. הלומד ברבים היה הר"ר יואל שי' כהן ולמד ע"י רם קול ששמעו בטוב. והננו מבקשים לזכנו לבקר בספריה ביום כ' מנ"א.

הרבי הקיף את התאריך וכותב על כר: **אין זמן לביקורים כלל.**

ומاز, במשר כמה וכמה שנים בכ' מנחם-אב, התאספו חסידים ב'ספריית לוי יצחק' ללימוד מתרתו של בעל-הhilola.

שיעור ב"ליקוטי לוי יצחק" בספרייה
כ"ף מנחם-אב תשע"ה

בשלחי חורף תשל"ו תרם ר' אברהם פרשן לספרייה סט של כל ה'הנחות' מהשיחות של הרבי מתחלת הנשיאות והלאה, אשר בפעם הראשונה נכרכו בכריכה נאה ומכובדת. בהתווועדות י"א ניסן תשל"ו ניגשו אל הרב ר' דוד, הנדבנים ר' אברהם פרשוור' מרדכי שרפשתין, והספרן ר' אברהם ווקסמן, ומסרו לרבי את כל הסט. הרבי עיין באחד הספרים, ואחר כך אישל להם שייהי בהצלחה רבה וענה לכל אחד מהם 'לחאים ולברכה'.

בעת התווועדות י"א ניסן תשל"ו. מימין לשמאל: הת' אברהם ווקסמן, ר' מרדכי שרפשתין, ר' דוד, ור' אברהם פרשן

מבלי לחושש שהוא יתקלו בספרים שאינם לרוח היהדות. ואכן, ר' אברהם ערך סדר באלפי הספרים שהתקבלו כתרומה לספרייה, ומײַין אותם לפִי קטגוריות שונות: ש"ס, ראשונים, ספרי שו"טים, ספרי קבלה, חסידות ומוסר, ועוד.

הספרייה פתוחה בשעות נפרדות לגברים ולנשים. מהרגע הראשון הוחלט שהספרייה תהיה פתוחה לכל אדם: נערים ומבוגרים, בניינים ופשויטי עם. מחזה שגרתי הוא לראות סביב השולחנות העגולים בספרייה סוגים שונים של קוראים: בשולחן אחד יושבים תלמידים שמגיעים לכאן כדי להכין שיעורי בית באוירה שקטה ונעימה, בשולחן שני יושבים אנשי ספר שמגיעים כדי לעיין בספרות הלכתית, ובשולחן שלישי אפשר למצוא 'סתם' יהודים שמגיעים לקרוא בספרים או להאזין להקלות של התווועדות חסידית. בשנים ההן לא הייתה מקובל שככל בית ישנים ספרי קודש רבים, במידה שהדבר נפוץ כיום, ותלמיד-חכמים רבים נהגו לפני הספרייה, שם ישבו בספרייה ועיינו בספרים וכן שאלו ממנה ספרים רבים.

נשים וגברים, בניינים ופשויטי עם נהנים מהספרייה

מבקרים מתפעלים מהסדר המופתי ומהיופי הנדייר

עם פתיחת הספרייה לציבור הרחב, בחר ר' דוד בהבחן אברהם ווקסמן, היהודי בעל ידיעה מקיפה ובקיאות רבה בענייני ספרים, כספרן מתאים שניהל את הספרייה. הקו המנחה שנבחר לגבי איסוף הספרים לספרייה, היה בהתאם להוראת הרבי שיש לרכז במקום רക ספרים על טהרת הקודש, למען יוכלו זקנים וצעירים, אנשים נשים וטף, להכנס בספרייה ולמצואו בה את כל אשר ירצו.

הספרייה, שהיא בפניהם פינת חמד, מהוות גורם משיכה גם לרבים הבאים מוחוץ לקרואן-הייטס,

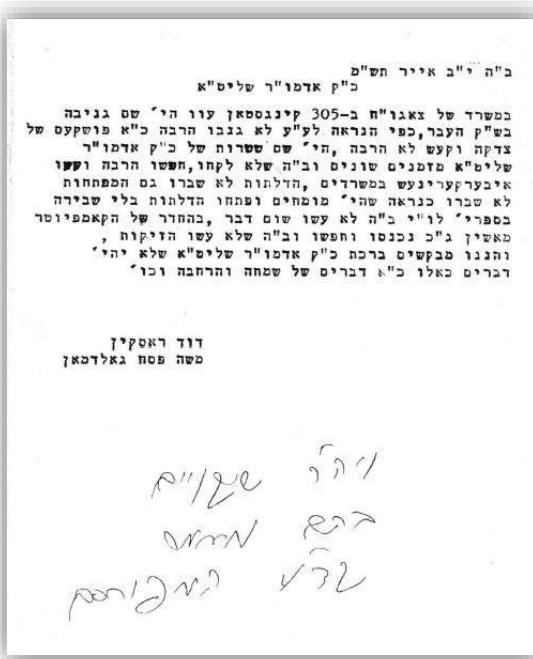
ר' דוד במשרדו בספרייה באסיפה עם ידיזין,

ו"ר צא"ח באה"ק ר' ישראל לייבוב, ור' נחום כהן, מעסקני צא"ח באה"ק

ולעתיתים קרובות מבקורות בה קבוצות גדולות ואישי ציבור רמי מעלה. כולם משתוממים ונדהמים מול השפע הרב של הספרים והארגון הייחודי. מבקרים מהציבור הרחב שהגיעו בספרייה ומהיופי הנדרי של המקום. בספרייה מתקיים אוניברסיטאי גם הרצאות לסטודנטים שmaguiim לקרואן-הייטס במסגרת ה'פגישות', וגם פעם מתקיימות במקום אסיפות של שלוחים ועסקני אן"ש.

באסיפה עם שלוחים

לדבריהם של יודעי דבר, ספרייה זו היא היחידה מסווגה בכל ניו יורק. אין עוד מקום שבו תוכל לפגוש בשפע כה גדול של ספרים ב מגוון נושאים רחב, אשר כולם כਮון נכתבו על טהרת הקודש. בספרייה הגדולה והמוסדרת להפליא מצויים כחמים אלו ספרים המסוגים לפי נושאים, ומוקטלים לנוחיות הקוראים.

במשך השנים התענין הרב רבות במצב הספרייה וזכתה הספרייה לקבליחס מיוחד מהרבוי לגבי כל שלבי התפתחותה. לדוגמה, בקי"ץ תש"מ פרצו גנבים לקומת הספרייה וגנבו ממש פריטים אחדים לא יקרים, אך לא הזיקו לרכוש הספרייה ולתכליתה. שכatab על כך ר' דוד לרבי, השיב לו הרב: ויה"ר [וואיה רצון] שיקויים בהם אמר קד"ע [קדושים עליון] המפורטים [שהאריך שריפה - מתועשרים].

כבר בראשית שנות השמונים התנהלה הספרייה באמצעות מחשב המוזן בכל הפרטימ. בקשר לכך מספר ר' אליעזר לין, מאן"ש בשכונת קראון-הייטס:

"יום אחד בקי"ץ תשמ"ב נכנסתי לחדר המזכירות של הרב כי למסור למזכיר ר' בנימין קלין מכתב מסויים עבור הרב. באותו רגע נכנס לחדר ר' יעקב יהודה (יענקל) העכט ואמר לר' בנימין בשקט שהוא רוצה לספר לו סיוף מדහים. הוא רמז לו שימתין עד שאצא, ור' בנימין אמר לו:

'זה בסדר'. כלומר, הוא אחד משלנו... וכך סיפר ר' יענקל לר' בנימין: 'הרבי קרא לי ואמר לי: "הייתכן שבכל ליבאוויטש אין מקום שאפשר להכנס שם אורחים מבחווץ, מלבד החדר של חיים-ברוך [הלבושים] וספרית לוי-יצחק?!...ספרית לוי- יצחק מסודרת כל-כךיפה, יש בה מחשב שכאשר לוחצים בו על כפתור אחד, אפשר לדעת לגבי כל ספר מי המחבר שלו ובאיזה מדף הספר עומד וכו'..."'

'זה היה ביום רביעי או חמישי. באותו שבת מגע אליו ר' דוד ואומר לי: 'אני צריך לספר לך מהهو שאף אחד איינו יודע'. ר' דוד הכנס אתו לחדרו וסיפר לי בדיקות מה שר' יענקל העכט סיפר לר' בנימין קלין, וזה אמר לי: 'דע לך שיש לנו עם זה בעיה גדולה. אמם קניינו לאחרונה מחשב חדש וגדול, אבל אין לנו כסף לשולם על המחשב. בכל חודש הם מאיהם עליינו מחדש שם לא נשלם, הם יבואו ויקחו את המחשב!'

ר' אליעזר שי' לינן

ר' שמואל שי' קראום עובד במחשב

'כיום מחשב הוא לא מכ舍יר יקר במיוחד, אבל בשנים ההן מחשב זהה נחשב לנכס רב-ערך. ר' דוד אמר לי: 'הרבי כל-כך נהנה מזה שיש לנו מחשב שלנו, והוא חבל מאוד אם זה יילקח מאיתו. אני מציע לך שתתרום את חדר המחשב וכל תכולתו לעילוי נשמת אבייך הרב שלום-דובער ע"ה, ובכל חודש נשלח דיווח לרבי על כך'. שאלתי אותו כמה זה עולה, והוא ענה: כ-35,000 דולר. חשבתי לרגע ואז אמרתי לו שאך מהבנק הלוואה עבור העסק שלי ובכיסך

זהה אשלם את עלות המחשב של הספרייה. וכך היה. ר' דוד כתב על כף הרבי והתשובה שהתקבלה: **ازכיד על הציון**. ומאז, כאשר בכל חדש שלחו לרבי דוד ע"ח על הנעשה בספרייה, על הדף הראשון היה כתוב תמיד שהמחשב נתרם לעילוי נשמת אבי, הרה"ח ר' שלום דובער לין ע"ה.

באותה תקופה ידעה הנהלת הספרייה לציין בಗאווה כי היא מעמידה לרשות הציבור אוצר של למעלה מעשרה אלפיים קלטות, ובهم התווודיות הרבי החל מהשנים הראשונות לנשייתו, מגוון עצום של שיעורים ב частности, ועוד. תמורה מחייב טמייני יותר יכול כל החפץ בכף להיות מונוי בספרייה זו, ולשאול כאוות נפשו ספרי קרייה מהנים, ספרי לימוד למורים ומחנכים, וספרים נדירים לחוקרים ואנשי ספר.

מאות ספרים שאזלו כבר מן השוק ואין להציגם, משומרים בארכיוון הספרייה במיקרופילים, ומהם נדפסו כבר כמה ספרים במהדורות מחודשות.

כעבור מספר שנים התחילה הנהלת הספרייה ובראשה הועמד הרב נחמייה יום-טוב קסלר ע"ה, אשר מוכשר שחלש בМОמחיות מקצועית על שירותי אלפי הספרים שבתחומי שליטתו, והוא אשר לזכותו נזקפה ההתפתחות המרשימה של המפעל הנادر הזה.

בשנות השמונים יזמה הספרייה בהנהלו את העלאתם על גבי כסותות של כל ניגוני חב"ד מטור 'ספר הניגונים'. כסותות אלו המכילות בתוכן מאות ניגונים, שימושו כעזר רב לכל חובבי ניגוני חב"ד.

אחד המפעלים היפים המתקיים בחסות הספריה החינוכית הוא ללא ספק שעת הספרות של יום ראשון. בפעולות זו מגיעים ילדים יהודים מבתי הספר וגני הילדים שאינם בהכרח יהודים מדי יום ראשון בשבוע וושומעים שם סיפורים יהודים רבים ממשמעות תוכנית חינוכית.

כמו כן קבוצות גדולות של כל מיני קמפירים ומחנות קיץ שונים אשר שמע הספריה הגיעו לאזוניהם, באות במסגרת טיול מיוחד לביקור בספרייה. שכן לא בכל יום מזדמנת ספרייה כה גדולה ומגוונת של ספרים על תורה הקדש.

ביוםן מ"ד סיון תשל"ז כתוב ר' יצחק-מאיר סוסובי: 'שמעתי שהיתה הורה שיסדרו מחלקה מיוחדת בספריית לוי יצחק' עבר עניין חינוך שמורים ומורות מודרניים ומדריכות יוכלו לעין שם בספרים הקשורים בחינוך'.

הספרנים מודוחים על הצלחתה הרבה של הספרייה ועל אף ספרים המוחלפים מדי שבוע. המקום משמש גם כמקום להתקנותיות שונות ואירועים אחרים עקב נוחיותו הרבה ומראהו היפה והגעים.

כיום מתוחזק המקום כולם על-ידי איש צא"ח ר' מרדיyi שלמה הכהן שי פרידמן, אשר ר' דוד סמר עלייו ונתן בו את אמונו המלא לניהול הספרייה. ואכן, זה ארבעים שנה שהרב פרידמן מנהל בمسئירות ובאחריות את כל צורכי המקום.

לסיום, הנה דבריו של הנגיד החסידי ר' אברהם אהרן הלוי רובשקין:

"הרבי ידע מה אני ובני משפחתי העשינו למען הספרייה. זה לא רק סכומי כסף של תרומה, ולא רק השגת כמות של אבני וברזלים לצורכי השיפוצים של כל הבניין. זה טיפול בארכיטקטורה ובchapiroot בעומק הביסמנט, סיידור עניינים מול עורך-דין וטיפול בחשבונות כספים מורכבים. את כל זה היינו להביא לידי, ביצוע, ר' דוד, שהיה בעצם איש ביצוע, ידע לעוזד ולהMRIץ אותנו. במשך השנים היו לי הרבה פעולות אליו, גם בקשר ל'ספריית לוי יצחק'. אני יכול להגיד לך כי מה שהוא קיבל על עצמו לבצע - הוא ביצע בנחרצות עד לשלב הסיום. הוא היה חסיד אמיתי, שהיה בTEL לרבי באמת ונרג בOPEN של 'הצנע לכת'. כל העניינים של הרבי היו נוגעים לו באמת, היה איכפת לו מכל העניינים של הרבי בעצם נפשו".

ר' דוד והרב פרידמן ב ביקור אצל האחים הנגידים ר' דוד ור' אייזיק מינץ לטובת צא"ח, כ"ב אדר תשמ"ה
ידע לעוזד ולהMRIץ אותנו. במשך השנים היו לי הרבה פעולות אליו, גם בקשר ל'ספריית לוי יצחק'. אני יכול להגיד לך כי מה שהוא קיבל על עצמו לבצע - הוא ביצע בנחרצות עד לשלב הסיום. הוא היה חסיד אמיתי, שהיה בTEL לרבי באמת ונרג בOPEN של 'הצנע לכת'. כל העניינים של הרבי היו נוגעים לו באמת, היה איכפת לו מכל העניינים של הרבי בעצם נפשו".

לעון מ-ה'תשע"ט בעריכת ר' נחמן בר בראון, ר' מאיר כהן ור' יונה כהן

הנתקת המלחמות רוח קדחת אגדית וריאנט

לעון מ-ה'תשע"ט בעריכת ר' נחמן בר בראון, ר' מאיר כהן ור' יונה כהן

תלוי ל-ה'תשע"ט בעריכת ר' נחמן בר בראון, ר' מאיר כהן ור' יונה כהן. מ-ה'תשע"ט בעריכת ר' נחמן בר בראון, ר' מאיר כהן ור' יונה כהן. מ-ה'תשע"ט בעריכת ר' נחמן בר בראון, ר' מאיר כהן ור' יונה כהן.

תלוי ל-ה'תשע"ט בעריכת ר' נחמן בר בראון, ר' מאיר כהן ור' יונה כהן. מ-ה'תשע"ט בעריכת ר' נחמן בר בראון, ר' מאיר כהן ור' יונה כהן.

תלוי ל-ה'תשע"ט בעריכת ר' נחמן בר בראון, ר' מאיר כהן ור' יונה כהן.

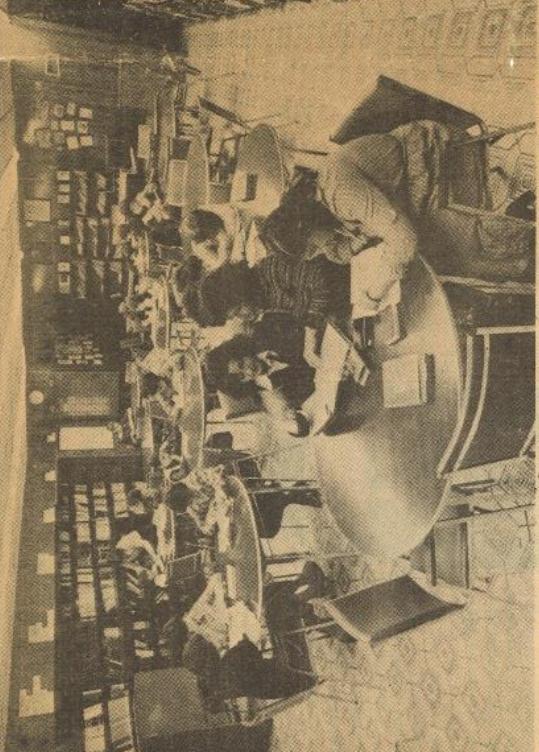
תלוי ל-ה'תשע"ט בעריכת ר' נחמן בר בראון, ר' מאיר כהן ור' יונה כהן.

תלוי ל-ה'תשע"ט בעריכת ר' נחמן בר בראון, ר' מאיר כהן ור' יונה כהן.

תלוי ל-ה'תשע"ט בעריכת ר' נחמן בר בראון, ר' מאיר כהן ור' יונה כהן.

תלוי ל-ה'תשע"ט בעריכת ר' נחמן בר בראון, ר' מאיר כהן ור' יונה כהן.

הנתקת המלחמות רוח קדחת אגדית וריאנט

פRIDAY, AUGUST 21, 1981

ALGEMEINER JOURNAL — 8 —

ב'ירטום, אוגוסט 21, 1981

לזכות

החתן הת' ישראל והכלה מרת חנה שיחיו

בנין

לרגל נישואיהם בשעה טובה ומצולתה

י"ג מנחם-אב ה'תשע"ט

נדפס ע"י ולזכות הוריהם

הרה"ת ר' יוסף יצחק ומרת הדסה רייכל שיחיו ני

הרה"ת ר' מנחם מענדל ומרת נחמה דינה שיחיו מאנגעל

וזקניהם

ר' מנחם מענדל ומרת חסיה שיחיו ני

הרה"ת ר' אברהם שמואל ומרת רבקה מירל שיחיו שפאלטר

הרה"ת ר' ניסן ומרת אסתר רייזל שיחיו מאנגעל

הרה"ת ר' אברהם לוי ומרת צירל שיחיו ליפסקער